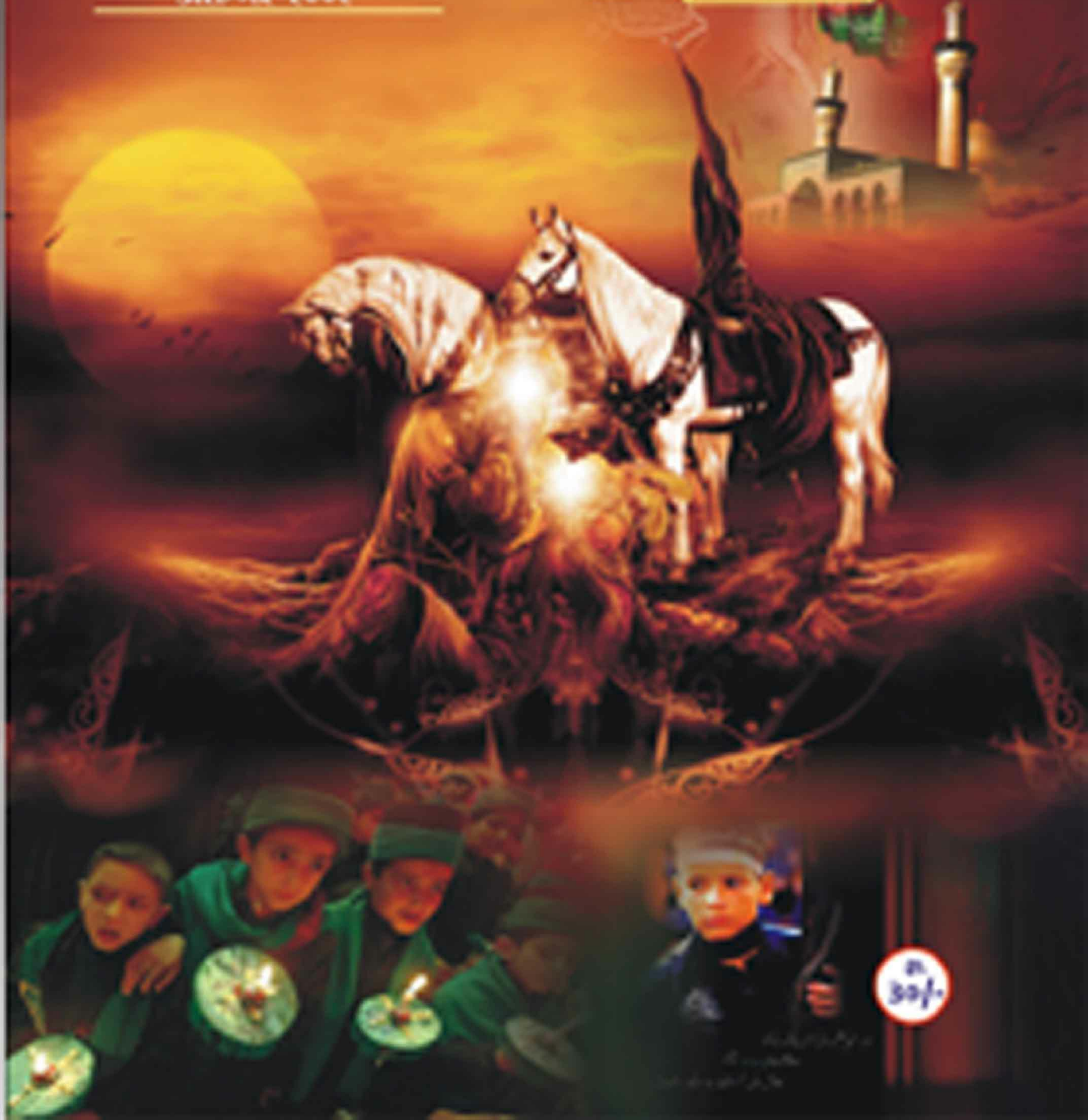

ગુજરાતી સાહિત્ય
અકાદમી ભરૂચ

મોડરન, ટીવી અને પાડલ,
ડિસેમ્બર-૨૦૦૬

હાદી માસિક

મ. ૩૦/-

અલ્લાહના નેક નામો અલ્મુન્તકેમો

الْمُنْتَقِم

અલ્લાહતાલાનું એક નામ જે વિશેષણ વાચક છે તે 'અલ્મુન્તકેમો' પણ છે.

આ નામના ત્રણ અર્થઘટન કરવામાં આવ્યાં છે

(૧) બુરાઈને બુરાઈ કહેનાર (૨) અત્યાચાર સહન કરવાવાળાઓ તરફથી અત્યાચારીઓ પાસેથી બદલો લેનાર અને (૩) ખોટા માર્ગે ચાલનારાઓને તેનું (ખોટા માર્ગે ચાલવાનું) ફળ (સજા) આપનાર

કુરઆનમાં આ નામનો ઉલ્લેખ : કુરઆને મજીદમાં અલ્લાહ માટે આ નામ અનેક સ્થળે વર્ણવવામાં આવેલ છે. દા.ત. એક જગ્યાએ હાજુઓ માટે એહરામની હાલતમાં શિકારની મનાઈ કરીને અને તે ગુનાહ માટેનો 'કફ્ફારો' બચાવ કર્યા પછી ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે 'જે અગાઉ થઈ ગયું છે, ખુદાએ એ તમામને માફ કરી દીધાં છે પરંતુ (હવે) જે વ્યક્તિ ફરી તેવું કરશે તો ખુદા તેનાથી (તેનો) બદલો લેશે અને ખુદા (તો) શક્તિશાળી અને બદલો લેવા માટે પૂરતો છે.' (સૂરએ માએદા/૯૫)

માઅસૂમીન અ.સ.ના કલમાત : માઅસૂમીન અ.સ.ના કથનો દુઆઓમાં પણ આ નામનો પ્રયોગ થયો છે. દા.ત. દુઆએ મુજીરમાં છે કે 'તું પવિત્ર છે હે ક્ષમા આપનાર ! તું ઉચ્ચતમ છે હે બદલો લેનાર ! અમને અગ્નિ (દોઝખની આગ) થી રક્ષણ આપ, હે રક્ષણ આપનાર !'

આ નામની વિશેષતાઓ :

- (૧) હઝરત ઈમામ સાદિક અ.સ.થી રિવાયત છે કે 'જે વ્યક્તિ 'આ મુન્તકેમો' ને પોતાનો વઝીફો બનાવીને દરેક જુમ્હાની રાત્રે ૬૬૧ વખત વિદ્ કરશે અને લગાતાર ત્રણ જુમ્હાની રાત્રીઓ આ અમલ કરશે તો તેનો દુશ્મન પરાસ્ત થઈ જશે. એટલે સુધી કે તે પોતે આવીને માફી માંગશે અને સમાધાન કરી લેશે.
- (૨) શત્રુઓની સતામણીથી બચવા માટે 'આ મુન્તકેમો' નો વિદ્ ફાયદાકારક છે. કોઈપણ કેસમાંથી છુટકારો મેળવવા માટે લગાતાર ત્રણ દિવસ સુધી દરેક નમાઝ પછી ૫૦૦ વખત 'આ મુન્તકેમો' પઢવું.
- (૩) જે વ્યક્તિ પોતાના શત્રુ પાસેથી બદલો લઈ શકે તેમ ન હોય તેણે મોટા પ્રમાણમાં 'આ મુન્તકેમો' પઢતા રહેવું જોઈએ. ખુદાવન્દે આલમ પોતે તેનો બદલો લેશે.

બઈસ્મેલી સુબહાનહૂ તઆલા

વહાલા બાળકો !

અસ્સલામો અલયકુમ !

મહોર્રમ માસ એ મહીનો છે જેમાં તલવાર ઉપર રક્તએ ફેટેલ મેળવી હતી અને એ સાબિત કરી દીધું છે કે ઈસ્લામ પોતાનું ખૂન વહેવડાવવાથી ફેલાયો છે, અન્યોના રક્ત વહેવડાવવાથી નહીં, એટલે કે ઈસ્લામ તલવારના જોરે નથી ફેલાયો - શક્તિ અને બળપ્રયોગથી ઈસ્લામ ફેલાયો નથી તે હકીકતની ઉજવણ અને સ્પષ્ટ સાબીતી કરેલ છે.

વહાલા બાળકો ! આશૂરાના બોધપાઠો ઉપર સંપૂર્ણ ધ્યાન કેન્દ્રીત કરજો - અને અઝાદારીમાં લેશમાત્ર પણ આળસ કરતાં નહીં. આપણું અસ્તિત્વ અઝાદારીના અસ્તિત્વ સાથે સંકળાયેલું છે અને આખેરતની સફળતા અને ત્યાં પણ માથું ઉંચકીને ચાલી શકીએ તેનો આધાર પણ અઝાદારી ઉપર જ છે.

અને ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ પોતાનું, પોતાના સગાવહાલા અને મિત્રો અને મદદગારોનું લોહી પેશ કરીને, એટલે સુધી કે છ માસના નિર્દોષ બાળક સુધ્યાનું બલિદાન આપીને હંમેશાં માટે ઈસ્લામના અસ્તિત્વને અમર કરી દીધું છે.

ઈમામ ખુમૈની (રહ.)નું ફરમાન છે કે એ મોહર્રમ અને સફરના મહીનાઓ છે કે જેનાથી ઈસ્લામને જીવન પ્રાપ્ત થયું છે.

ઈમામે માઅસૂમનો ઈર્શાદ છે કે 'હુસૈનની કતલ મોઅમેનીનના હૃદયની એ ઉખા અને ગરમી છે જે કદીયે ઠંડી નહીં પડે.'

તેથી અઝાદારીના આપણાં જુસ્સામાં કમી આવવી જોઈએ નહીં.

વહાલા બાળકો ! અઝાદારી એ ફક્ત કોઈ રિવાજ નથી પરંતુ અઝાદારી એક ધ્યેય-લક્ષ્યાંક-મિશન છે. જેનો પાયો જનાબ ઝયનબ સલા. અને સૈયદે સજ્જાદ અ.સ.એ શામના કેદખાનામાં નાંખ્યો હતો અને એ હકીકતની જાહેરાત કરી દીધી હતી કે અત્યાચારી કોણ છે અને અત્યાચાર વેઠનાર કોણ છે, તે જગત જોઈ લે અને ઓળખી લે.

અમે અમારી વહાલી બહેનોને પણ ગુમારિશ કરીએ છીએ કે જનાબ સકીના સલા. ના ધ્યેયને પણ ભૂલી ન જાય. જનાબ સકીના સલા.એ કરેલ અને શામમાં ઘણો મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો અને તેનાથી શત્રુઓની હારનું કારણ ઉપસ્થિત થયું હતું. પરદાની રક્ષા કરી હતી અને ધીરજ અને સહનશક્તિના પાઠ સર્વત્ર કર્યા છે.

વસ્સલામ

એરે સરપરસ્તી હમરો હુજાત

અરવાહોના ફિદાહ, અજજલલ્લાહો તઆલા ફરજહુશરીફ

ધર્મ પ્રચારક-પ્રખર વિદ્વાન-કૌમના સંનિષ્ઠ સેવક :

આલી જનાબ મુખ્તારઅબ્બાસ વસાયા

મુદ્તિલ્લહૂની નિગરાનીમાં

મુખ્ય તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ રઝા ગરવી

કાર્યવાહક તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ અખ્તર

સહાયકો :

અહમદ રઝા મુરારહ

તાલીમરઝા અજમેરી

અનુવાદક :

સૈયદ મોહમ્મદ ફાઝિલ બુખારી

આઈ.એ.એસ. (નિવૃત્ત)

શુષોભન :

એ.પી. ગ્રાફીક્સ

વિગતો માટે સંપર્ક :

યુરોપ, અમેરીકા અને કેનેડા માટે :

અહ્મદ મુખ્તાર અબ્બાસ સાહબ વસાયા

Bustan -E- Zehra Association

Mukhtar Abbas Vasaya

91, Longthronton Road, LONDON, SW 16 5QF

Tel. : 0044 - 2082866198 Mo.: 00447828958746

E-mail : movasaya@hotmail.com

ભારત, પાકીસ્તાન, આફ્રીકા, રિયુનીયન માટે :

હૌઝએ ઈલમીયહ ઈમામ ખુમૈની (રહ.)

ગોલ્ડન પાર્ક, વટવા, અમદાવાદ. ગુજરાત. ભારત - ૩૮૨૪૪૦

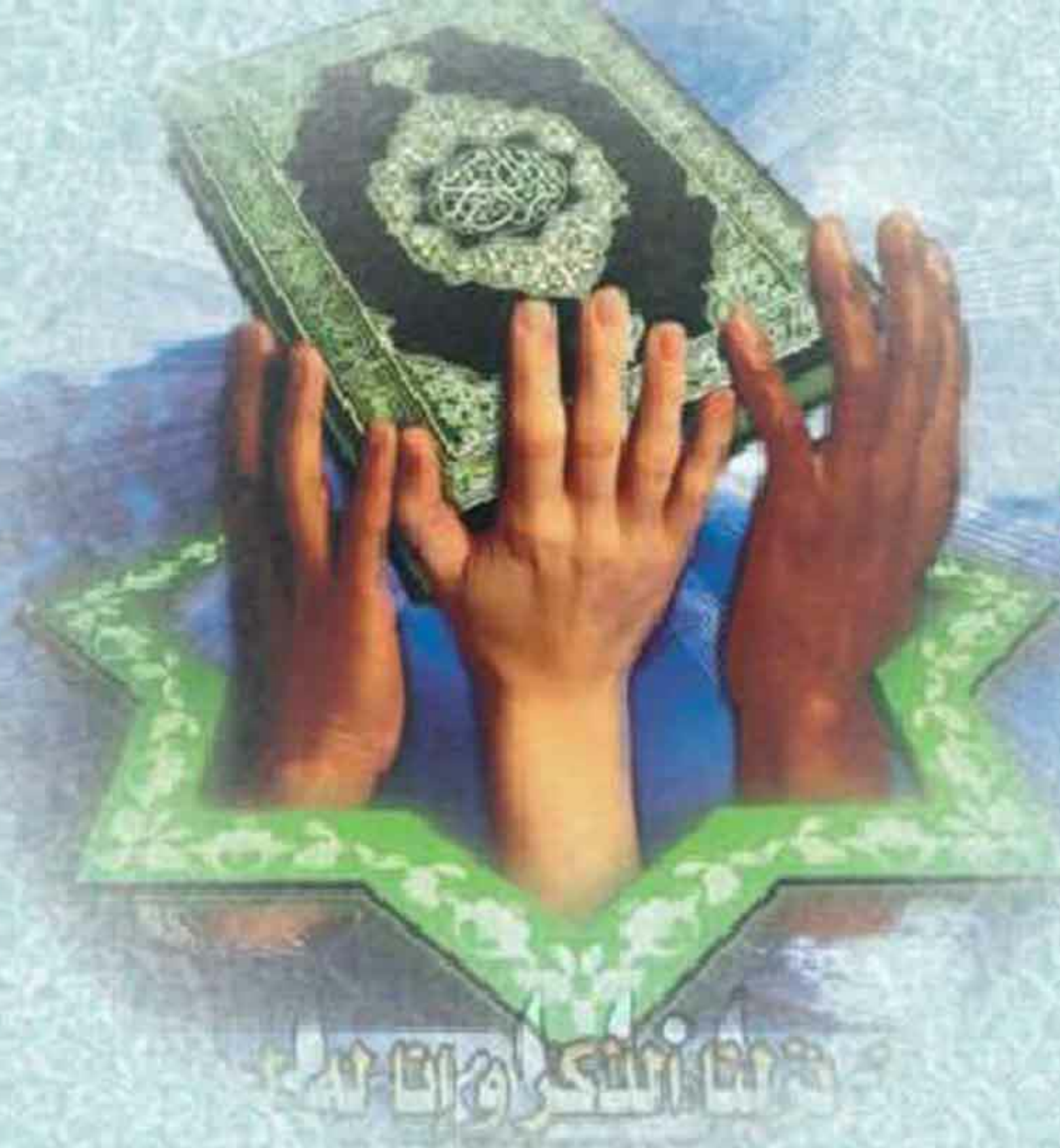
ફોન : ૦૭૯-૨૫૮૯૨૭૮૬, ૯૪૨૬૬૭૮૬૧૪, ૯૪૨૬૬૭૮૬૧૨, ૯૭૨૪૭૩૭૮૬૫

E-mail : hadimasik@yahoo.com

વાર્ષિક લવાજમ રૂ.૩૦૦/-

કુરઆનની તફસીર

કુરઆન મજુદ અને ઈમામ હુસૈન અ.સ.નું જીવન

એ હકીકત છે કે આપણાં બધાં અઈમ્મા અ.સ. એ પોતાનું પવિત્ર જીવન કુરઆન મજુદ પ્રમાણે જ વિતાવ્યું છે. પરંતુ ઈમામ હુસૈન અ.સ. એ વ્યક્તિ છે જેમણે પોતાના પૂરા જીવનને કુરઆનનું એક સ્પષ્ટ ચિત્ર બનાવીને જગત સમક્ષ મૂક્યું છે.

કુરઆનના સૂરઅે ‘અહકાફ’માં એક વ્યક્તિ અંગે એવી રીતે ઉલ્લેખ છે કે ‘અમે એને પોતાના માતા-પિતા’ સાથે સારો વર્તવિ કરવાની શિખામણ આપી કે તેની માતાએ તેની સગર્ભાવસ્થામાં અને જન્મ આપતી વખતે મુશ્કેલીઓનો સામનો કર્યો હતો. તેને દૂધ પીવડાવવાનો કુલ સમયગાળો ૩૦ માસ છે. અને જ્યારે તેણે જીવનમાં શક્તિ પ્રાપ્ત કરી લીધી અને ૪૦ વરસનો થઈ ગયો ત્યારે તેણે (પોતાના) પરવરદિગારની બારગાહમાં દુઆ કરી કે હે ખુદા ! (તું) મને એવી તોફીક આપ કે હું તેણે મારા ઉપર અને મારા માતા-પિતા ઉપર જે કૃપાઓ વરસાવી છે તેનો શુક્ર અદા કરું. અને હું એવા નેક કાર્યો કરું કે જેનાથી તું રાજી થઈ જાય અને મારી સંતતિમાં સાલેહ (સદ્ચરિત્રવાળા) લોકોને જન્મ આપ કે મેં તારી તરફ જ (મારું) ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે. (હું ફક્ત તારાથી જ આશા રાખું છું) અને હું તારી જ પ્રાર્થના કરનાર બંદો છું.’

આ આયતે કરીમામાં જે વ્યક્તિનું વર્ણન છે તે અંગે કુરઆને શરીફની તફસીર કરવાવાળા વિદ્વાનોએ ત્રણ વ્યક્તિઓના નામોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. જનાબ ઈસા અ.સ., જનાબ યાહ્યા અ.સ. અને જનાબ ઈમામ હુસૈન અ.સ. પરંતુ જનાબ ઈસા. અ.સ.ના ફક્ત માતા હતાં. પિતા નહોતાં તેથી તે આયતમાં સામેલ થએલાં ગણી શકાય નહીં. કેમકે આ આયતમાં સ્પષ્ટ રીતે પિતા અને માતા બંને માટે દુઆનું વર્ણન

છે અને હઝરત ચાહ્યા પણ એ વ્યક્તિ ન હોઈ શકે કેમકે તેઓ તો ૪૦ વરસની ઉંમરે પહોંચે તે પહેલાં જ શહીદ કરી દેવામાં આવ્યાં હતાં. (અને આયતમાં જે વ્યક્તિનું વર્ણન છે તે ૪૦ વરસની ઉંમરે અવશ્ય પહોંચે છે) તેથી આયતનો ઈશારો સ્પષ્ટ છે અને ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના જીવનનો અભ્યાસ કરતાં પણ એ હકીકત સ્પષ્ટ થાય છે કે આ આયતમાં આપના વિશે જ ઉલ્લેખ છે કેમકે આપ જ એક એવી વ્યક્તિ છે જેમની

સર્ગભાવસ્થા અને જન્મના સમયે (તેમની) માતાએ મુશ્કેલીઓનો સામનો કર્યો હતો. એટલે સુધી કે તેમની (ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની) શહાદતની અગમવાણી પણ સાંભળી હતી.

આપ જ એ બાળક હતાં જેમને દુધ પીવડાવવાનો સમયગાળો ૩૦ માસ રહ્યો છે. એવી રીતે કે ૨૪ મહીના (બે વરસ) દૂધ પીવાનો સમયગાળો અને તે ૬ માસ સુધી માતાના ઉદરમાં રહ્યાં હતાં. (અને એ રીતે ઉદરમાં રહીને માતાના શરીરમાંથી શક્તિ મેળવતાં હતાં.)

આપ જ એ વ્યક્તિ હતાં જેમના માતા-પિતા બંને અલ્લાહની કૃપાઓનું કેન્દ્ર-‘અન્અમ્તો અલ્વહિમ’ નું દૃષ્ટાંત છે.

આપ જ એક માત્ર એવું સદ્કાર્ય કરતાં (વ્યક્તિ) હતાં જેમના ‘સાલેહ અમલ’ ના સમયે આકાશ ઉપરથી વાણી સંભળાઈ હતી કે ‘હે સંતોષકારી જીવ (નફસ) પોતાના પરવરદિગારની બારગાહમાં પાછો ફર ! તું મારાથી રાજી થયેલો છે અને હું તારાથી રાજી છું.’

આપ જ એકમાત્ર એવી વંશના પિતા છે જેમની સંતતિમાં કયામતના દિવસ સુધી નેક બંદાઓનો સિલસિલો કાયમ રહેશે.

આપ એકમાત્ર એવા સંપૂર્ણ આજ્ઞાકારી બંદા છે જેમણે ખંજરની નીચે પણ આ શબ્દો કહ્યાં હતાં કે ‘હે ખુદા ! હું તારી ઈચ્છા પર રાજી છું અને તારી આજ્ઞા સામે સંપૂર્ણપણે નતમસ્તક છું.’

આ વિશિષ્ટતાઓથી સંપૂર્ણપણે સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે ઈમામ હુસૈન એ જ એક માત્ર એવી વ્યક્તિ છે જેમના પૂરા જીવનનું વર્ણન કુરઆન મજીદમાં ઉપર પ્રમાણે છે અને આપે પણ પોતાનું સંપૂર્ણ જીવન કુરઆનની આયતોનો એક સંપૂર્ણ નમૂનો બનાવીને પેશ કર્યું છે.

હદીસોનો ગુલદસ્તો

અઝાદારીનું મહત્વ

- ★ પયગમ્બર અકરમ સ.અ.વ.એ ફાતેમા ઝેહરા (સલા.)થી ફરમાવ્યું છે કે ‘જે આંખ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના દુઃખોને યાદ કરીને રડશે તે કયામત સુધી હંમેશાં હસતી રહેશે અને (તેને) અલ્લાહની નેઅમતોની ખુશખબર આપવામાં આવેલ હશે. (ખિદાઈલ અનવાર - ભાગ-૪૪, પા.૨૯૩)
- ★ ઈમામ બાકિર અ.સ. એ ફરમાવ્યું છે કે ‘આશૂરાના દિવસે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની મજલિસ રાખો અને પોતાના તમામ કુટુંબીજનો સાથે તેમના દુઃખોની યાદમાં રડો અને પોતાના શોક અને ગમને પ્રદર્શિત કરો અને ઈમામ અ.સ. ઉપર રડતાં રડતાં જ એક-બીજા સાથે મળો અને એક બીજાને તાઅઝીયત આપો અને કહો કે ‘આઅઝમલ્લાહો ઉજૂરના બે મુસાબેના બિલ હુસૈન-વ-જઅલના-વ-ઈચ્યાકુમમિનતાલેબીના બે સારે-વ-મઆ-વલીયે હિલ ઈમામુલ મેહદી-મિન આલે મુહમ્મદ’ જે વ્યક્તિ પણ આવું કરશે તે વ્યક્તિ માટે અમે જમીન થઈએ છીએ કે તેના માટે અલ્લાહ પાસે બે હજાર હજ અને ઉમરાહ અને રસૂલ અને અઈમ્મએ રાશેદીન (હિદાયત કરવાવાળા અઈમ્મા) ની સંગાથે રહીને કરેલા જિહાદ જેટલો સવાબ છે. (કામિલુઝ ઝિયારત-પ્રકરણ-૧-પા.૧૫૪)
- ★ ઈમામ સાદિક અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે ‘ઈમામ હુસૈન અ.સ. ઈબરતનો ઝરીઓ અને દરેક મોમિન માટે રડવાનું કારણ છે. કોઈ વ્યક્તિ માટે રડવું કે રડારોળ કરી મુકવી મકરૂહ છે સિવાય કે ઈમામ હુસૈન અ.સ. ઉપર રડે. કેમકે આપના (ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના) દુઃખ યાદ કરીને રડવાથી તેનો અજ મળે છે.’ (ખિદાર-ભાગ-૪૪-પા.૨૯૧+ કામિલુઝ ઝિયારત-પા.૧૦૦)
- ★ ઈમામ સાદિક અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે ‘જે કોઈ પણ વ્યક્તિ ઈમામ હુસૈન અ.સ. વિશે એક પંક્તિ પણ કહીને રડશે અને દસ અથવા નવ વ્યક્તિઓને રડાવશે તેનું સ્થાન જન્નતમાં હશે.’ (ખિદાર-ભાગ-૪૪-પા.૨૯૯)

આશૂરાનો દિવસ

- ★ આશૂરાનો દિવસ - ૧૦ મહોર્રમ સન ૬૧ હિજરીનો દિવસ-ખૂનના આંસુ રડાવનાર એ દિવસ છે જેનું નામ સાંભળતાં જ આંખોમાંથી આંસુ ટપકી પડે છે.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે પયગમ્બર અ.સ.ના દીનનો ગરેબાન ફાડી નાંખવામાં આવ્યો અને આપ સાહેબ સ.અ.વ.ની દીકરીઓને બંદી બનાવવામાં આવી.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે ફાતેમા ઝહરા સલા.ના મુબારક હૃદયને રડવા અને રૂદન કરવા માટે મજબૂર કરીને તેમને અસંખ્ય જખ્મ પહોંચાડવામાં આવ્યાં.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે હુસૈન અ.સ.ના લોહી વડે પયગમ્બર સ.અ.વ.નો ગરેબાન રંગાઈ ગયો.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે હિદાયતના આસાર મટાડી દેવામાં આવ્યાં.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે ચંદ્ર અને સૂર્ય - માટી અને માટીના રજકણો - આકાશ અને પૃથ્વી - પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓ બધાંએ રૂદન કર્યું અને શોકના વસ્ત્રો ધારણ કરી લીધાં (શોક મનાવ્યો).
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે હૂર અને મલાએકા - અંબિયા અને અવલિયા બધાએ અઝાદારી મનાવી અને આપણાં અર્ધમ્મએ તાહેરીન અ.સ. ખાસ કરીને સૈયદે સજ્જાદ અ.સ. તો વરસો સુધી રૂદન કરતાં રહ્યાં.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે ખાનદાને ઇસ્મત અને તહારતના નાઝથી ઉછેરવામાં આવેલા યુગરના ટુકડાઓને રક્તમાં લથપથ થવું પડ્યું.
- ★ આશૂરાનો દિવસ એ દિવસ છે જે દિવસે ચઝીદી વરૂઓએ અલી અસ્ગર-ઓનો-મુહમ્મદ-સકીના (સલા) જેવા માઅસૂમ ફૂલોને પણ બદ્યાં નહોતાં અને ભૂખ્યા તરસ્યાં રાખી તેમના ઉપર અત્યાચાર ગુજાર્યો હતો અને કરબલામાં ઘણાં માઅસૂમ ભૂલકાઓને કતલ પણ કરી નાંખવામાં આવ્યાં હતાં.
- ★ આ દિવસની મુસીબતો અંગે ઈમામ રિઝા અ.સ. ફરમાવે છે કે 'આશૂરાના દિવસે અમારી આંખોને જખ્મી કરવામાં આવી - અમારા હૃદયોને બાળી નાખવામાં આવ્યાં-અમારી આંખોમાંથી આંસુઓ વહેડાવવામાં આવ્યાં-અમારા સગાવહાલાઓને અપમાનિત કરવામાં આવ્યાં-કરબલાએ તો કયામત સુધી અમારા માટે દુઃખોનો પહાડ ઉભો કરી દીધો છે. તેથી રડવાવાળાઓએ હુસૈન અ.સ. ઉપર રડવું જોઈએ. તમે જાણી લો કે હુસૈન અ.સ પર રડવું ગુનાહોને ખત્મ કરી નાંખે છે અને મનુષ્યને પવિત્ર કરી દે છે. (બિહાર-ભા.૪૪-પાન.૨૮૫)
- ★ એવી જ રીતે ઈમામ ઝમાના (અજ.) ગમે હુસૈનમાં રૂદન કરતાં ફરમાવે છે કે હે મારા મહાન દાદા ! નિઃશંકપણે હું આપના ગમમાં સવાર-સાંજ રડું છું. હું આપના માટે આંસુઓને બદલે રક્તના આંસુઓ સારું છું.'

ઈતિહાસની આરસી

રક્તથી રંગીન ચહેરા

જમાલ લઈન (એક મલહીનનું નામ) કે જેણે (શહાદત પછી) ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના હાથોને કાપી કાઢ્યાં હતાં તે વર્ણવે છે કે મેં અગ્યાર મોહરમની રાત્રીએ (શામે ગરીબાં) ઈમામ અ.સ.ના હાથોને કાપી કાઢ્યાં હતાં અને એવું ઈચ્છતો હતો કે વસ્ત્રોમાંથી કમરબંદને કાઢી લઉં. તો તે વખતે આકાશ અને ધરતી ઘુજવા લાગ્યાં - વાતાવરણ અને જમીન ઉપર એક વિચિત્ર ભયાવહ ભય અને તોફાન વ્યાપી ગયું અને કોઈ કહેતું હતું કે 'હે મારા વત્સ ! હે મકતૂલ ! હે વધ કરેલા ! હે હુસૈન અ.સ. ! હે વતનથી દૂર ! હે પુત્ર ! તને કત્લ કરી દેવામાં આવ્યો, તારા દરજ્જાની મહાનતા (પણ) જોઈ નહીં-તને કુરાતનું પાણી પીવાથી પણ રોકવામાં આવ્યો.'

તે લઈન કહે છે કે મેં આ દર્દનાક અવાજ સાંભળ્યો તો મારા મોઢામાંથી ચિત્કાર નીકળી ગયો અને ત્યાં કત્લ કરેલા લોકોની વચ્ચે જ હું પડી ગયો. થોડાક સમય પછી મેં ત્રણ સદ્ગૃહસ્થો અને એક સજ્જારીને ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના પવિત્ર શરીર પાસે જોયાં. તે આપ (હઝરત ઈમામ હુસૈન અ.સ.) ના ચારે કોર ઉભા હતાં અને તેમની ચારેકોરનો પ્રદેશ તમામ પ્રકારની સૃષ્ટિ (મખલૂકાત)થી ઉભરાઈ રહ્યો હતો. ફરિશ્તાઓ રડતાં હતાં. તે મહાન આત્માઓ પૈકી જેમના મુખાવિન્દ ઉપરથી મહાનતા પ્રગટ થતી હતી, તેમણે રડતાં રડતાં કહ્યું 'હે મારા પુત્ર ! તારા ઉપર તારા દાદા (જદ) તારા માતા-પિતા અને તારો ભાઈ કુરબાન' આ સાંભળીને ઈમામ હુસૈન અ.સ. એ સ્થિતિમાં ઉભા થઈ ગયા કે તેમનું માથું તેમના શરીર ઉપર લટકતું હતું અને તેમણે કહ્યું કે 'હે મારા દાદા

(જદ) ખુદાના રસૂલ સ.અ.વ.!' હે મારા બાબા ! હે મારી મહાન માતા ફાતેમા ઝહરા સલા . ! હે મારા ઝેર આપીને શહીદ કરવામાં આવેલાં ભાઈ ! હું હાજર છું!! આપ બધાંને મારા સલામ- "તે પછી ઈમામ હુસૈન અ.સ. રડવા લાગ્યાં અને કહ્યું " હે મહાન દાદા ! મહાન અલ્લાહના સમ ! આ લોકોએ અમારા

(પૈકીના)પુરૂષોનો વધ કરી નાંખ્યો - મહાન અલ્લાહના સોગંદ ! તેમણે અમારી સ્ત્રીઓને કેદી બનાવી લીધી-હે મારા મહાન દાદા ! મહાન અલ્લાહના સમ- આ લોકોએ અમારી સંપત્તિને બરબાદ કરી દીધી.” તે વખતે તે બુરુગવાર હુસૈન મઝલૂમ અ.સ. પાસે બેઠેલાં હતાં અને આપની મુસીબતો ઉપર રડતાં હતાં. એકાએક જનાબ ફાતેમા ઝહરા સલા. એ રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ને સંબોધીને કહ્યું ‘હે બાબાજાન ! આપે જોયું, આપની ઉમ્મતના અત્યાચારીઓએ મારા હુસૈન અ.સ. સાથે કેવો વર્તાવ કર્યો છે. શું આપ મને એની પરવાનગી આપો છો કે હું મારા હુસૈન અ.સ.ના ચહેરાના રક્ત વડે મારા ચહેરાને રંગી લઉં જેથી કરીને આ સ્થિતિમાં જ (હું) મારા પરવરદિગાર સાથે મુલાકાત કરું.’ રસૂલે ખુદા સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું ‘હે ફાતેમા સલા. ! તમે આવું જ કરો - અમે પણ આવું જ કરીશું જેથી આ સ્થિતિમાં જ પરવરદિગાર સાથે મુલાકાત કરીએ’

જમાલ લઈને કહે છે તે પછી રસૂલે ખુદા સ.અ.વ. એ પોતાના ચહેરા - દાઢી - હાથ - ગરદન અને છાતીને ઈમામ હુસૈન અ.સ.-ના રક્ત વડે રંગીન કરી લીધાં. તે દરમિયાન પયગમ્બર સ.અ.વ.એ ઈમામ હુસૈન અ.સ. ના કપાઈ ગયેલાં હાથને જોઈને કહ્યું કે ‘હે દીકરા ! તારા આ હાથ કોણે કાપી નાંખ્યાં ?’ સૈયદુશ્શોહદાએ પોતાના દાદાને મારા કરતૂત કહી સંભળાવ્યાં-અને કહ્યું કે તે વ્યક્તિએ હવે પોતાની જાતને કત્લ થયેલા લોકો વચ્ચે સંતાડી દીધી છે. જ્યારે રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.એ આ સાંભળ્યું તો રડતાં રડતાં મને શોધવાનું શરૂ કરી દીધું. અચાનક મેં જોયું કે રસૂલે ખુદા મારા માથા પાસે ઉભાં છે અને અત્યંત ક્રોધે ભરાઈને મને કહ્યું : ‘હે ઉંટોને દોરનાર ! તે એ હાથોને કેમ કાપી નાંખ્યા કે જિબઈલ અને તમામ ફરિશ્તાઓ જેમને ચુમતાં હતાં અને ધરતીવાસીઓ તેમના વડે બરકત મેળવતાં હતાં. હે મલકિન ! મારા પુત્ર સાથે જે વર્તાવ કરવામાં આવ્યો હતો તે પુરતું નહોતું કે તેં આ પણ કરી નાંખ્યું. ખુદા તારા ચહેરાને કાળો કરી દે, તારા હાથ તોડી નાંખે અને તને એ લોકોમાં શામીલ કરી દે જેમણે મારા પુત્રનું ખૂન વહેવડાવ્યું છે’ તે મલકિન કહે છે કે આપ સાહેબ સ.અ.વ. દ્વારા શ્રાપ આપવાનું પૂર્ણ થાય તે પહેલાં જ મારા બંને હાથ તૂટી ગયાં અને મારો ચહેરો કાળો થઈ ગયો.

ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો શોક બાકી રહ્યો છે તેના કારણો

(૧) **ખુદાની મરજી (ઈચ્છા) :** એ ખુદાવન્દે આલમની મરજી છે કે જેને કારણે ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો શોક (ગમ) આજે પણ બાકી છે અને પ્રચલિત છે. જેવી રીતે ખુદાવન્દે આલમે પોતે જ કુરઆન મજીદમાં ઈર્શાદ ફરમાવ્યું છે કે 'લોકો (તો) ખુદાના પ્રકાશને ખત્મ કરી દેવા માંગે છે. પરંતુ તે (ખુદા) પોતાના પ્રકાશને સંપૂર્ણ કરીને જ રહેશે.' (સૂરએ સફ-આયત -૮) આ આયતથી જાહેર થાય છે કે ખુદાવન્દે આલમ જેને ઈચ્છે તેને હંમેશાં બાકી રાખે છે અને ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ તો ખુદાના દીન (દીને ઈસ્લામ) ને બચાવ્યો છે. તેથી નિઃશંકપણે ખુદાની ઈચ્છાથી જ ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો ગમ પણ બાકી રહેશે.

(૨) **કોઈપણ જાતના બદલાની આશા વગર કરેલું કાર્ય :** ઈમામ હુસૈન અ.સ. ફક્ત અને ફક્ત ખુદાના દીનના રક્ષણ માટે મદીના શહેર છોડીને ચાલી નીકળ્યાં હતાં અને આપનો ધ્યેય સત્તા મેળવવાનો કે કોઈના ઉપર જુલ્મ કરવાનો નહોતો. તેથી આવા કાર્યો કરનાર માટે ખુદાએ પોતે પણ કહ્યું છે કે 'જે લોકો ઈમાન લાવ્યાં અને સદ્કાર્યો કર્યા, ખૂબ જ ટૂંકા સમયમાં ખુદા લોકોના હૃદયોમાં તેમનો પ્રેમ નાંખી દેશે' (સૂરએ મરયમ આયત ૯૬). એ કારણે જ લોકોના હૃદયોમાં ઈમામ અ.સ.નો પ્રેમ બાકી રહ્યો છે અને તે આપની (ઈમામ હુસૈન અ.સ.)ની ખુશીમાં ખુશાલી અને તેમના દુઃખમાં શોક મનાવે છે.

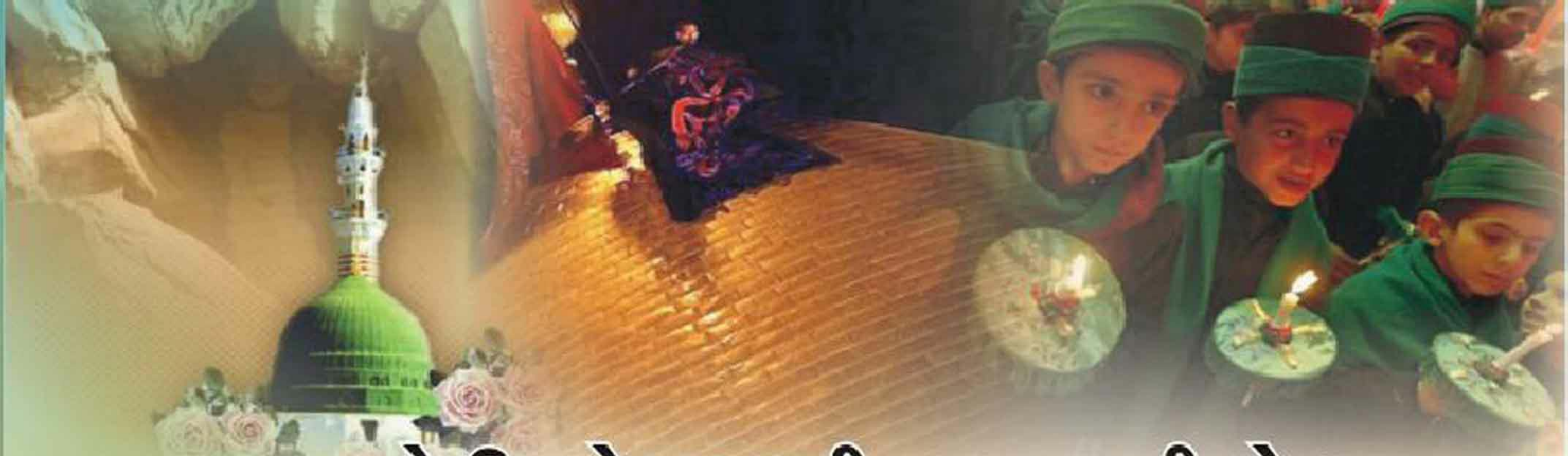
(૩) **ઈમામોની અઝાદારી :** આપણા માઅસૂમીન અ.સ. એ પણ હંમેશાં ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની શહાદતની યાદમાં અઝાદારી કરી છે. અને ઈમામ અ.સ ના ગમમાં રડવા-રડાવવાને અને તેમના માટે શોક મનાવવાના મહાન સવાબને બચાવ ફરમાવ્યો છે. દા.ત. આપ સાહેબ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે 'જે કોઈ પણ વ્યક્તિ હુસૈન અ.સ. ના દુઃખોને યાદ કરીને રડે અથવા રડવા જેવું મોઢું બનાવે તો જન્મત તેના ઉપર વાજિબ છે.' (ખિલાફ અનવાર - ભા.૪૪-પા.૨૮૮) તદ્દુપરાંત આપણાં અઈમ્મા અ.સ. ઈમામ હુસૈનના ગમમાં શ્રદ્ધાંજલી રજૂ કરનારાઓને ઈનામ-ઈફરામથી પણ નવાજતાં હતાં.

(૪) **કેદીઓએ કરેલો પ્રચાર :** કરબલાના બનાવ પછી 'કરબલાના કેદીઓ' ખાસ કરીને જનાબ ઝયનબ અને ઉમ્મે કુલસૂમ અને ઈમામ સજ્જાદ અ.સ. વિગેરેએ અનેક સ્થળે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના દુઃખોનું એવી રીતે વર્ણન કરેલું છે કે લોકો તેને કદી વીસરી શક્યાં નથી અને અચ્ચામે હુસૈની અ.સ. (ઈમામ હુસૈન અ.સ. સાથે સંબંધિત દિવસો) માં હંમેશા તેનું વર્ણન કર્યું. આવી રીતે અઝાદારીની પ્રથા શરૂ થઈ અને આજે દરેક માનવતાવાદી વ્યક્તિ ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો શોક મનાવે છે અને ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના કારનામાઓ ઉપર આપને શ્રદ્ધાંજલી આર્પણ કરે છે.

વહાલા બાળકો ! ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો શોક આપણો વારસો છે અને તેના સાચા શોકગ્રસ્ત લોકો તો આપણે જ છીએ. તેથી આપણે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના શોકને ખાસ પ્રબંધપૂર્વક મનાવવો જોઈએ.

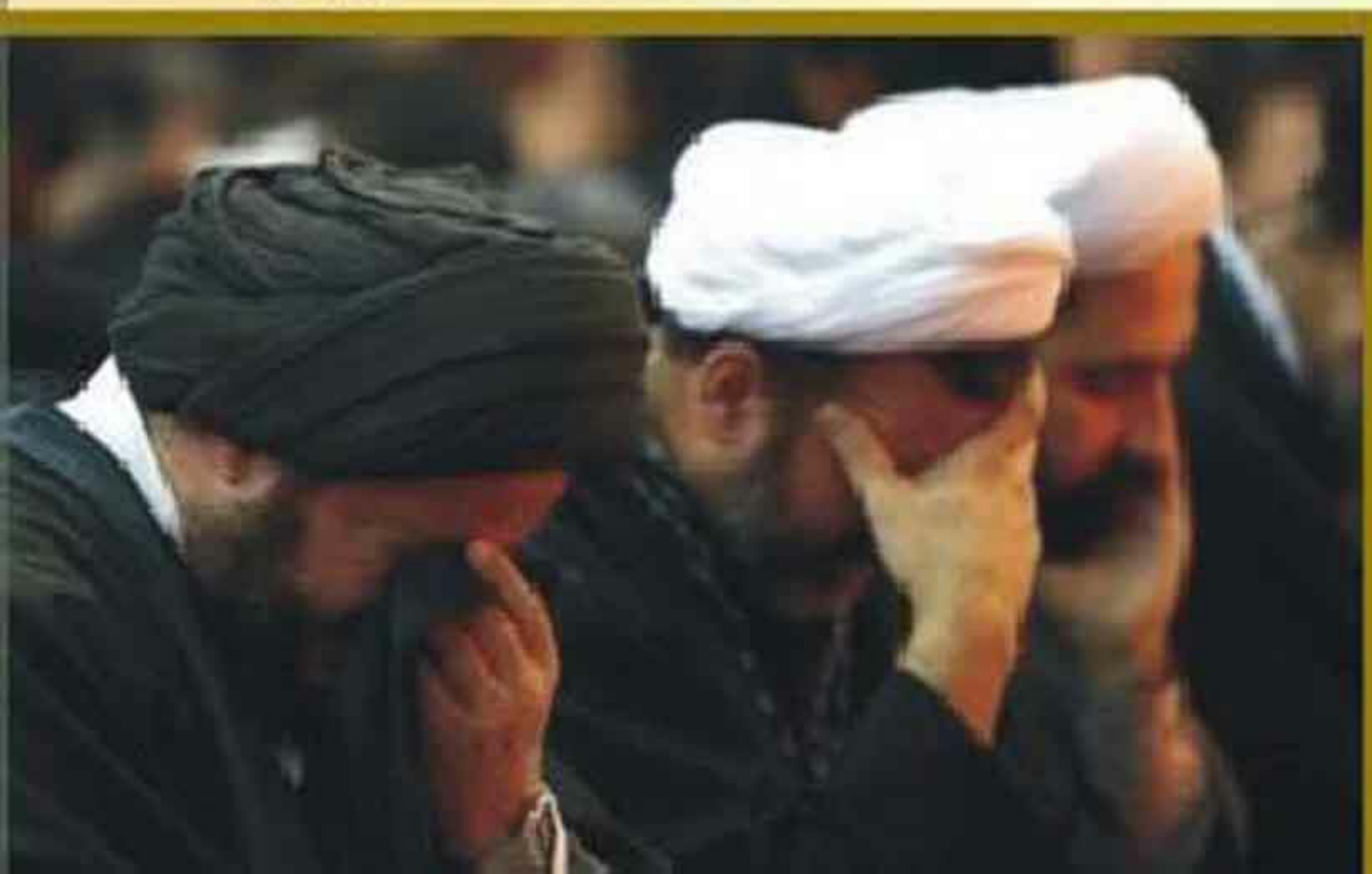

આશૂરા અને ઉમ્મતે મુહમ્મદી સ.અ.વ.ની શ્રેષ્ઠતા

જનાબ આદમ અ.સ.ના યુગથી જગતમાં ઘણી ઉમ્મતો થઈ ગઈ છે. જેમાં અલગ અલગ નબીઓની ઉમ્મતો પણ છે. દા.ત. જનાબ નૂહ અ.સ.ની ઉમ્મત-જનાબ મૂસા અ.સ.-જનાબ ઈસા અ.સ.ની ઉમ્મતો. વિગેરે. પરંતુ આ સઘળી ઉમ્મતોમાં ખુદાવન્દે આલમે તમામ અંબિયા અને મુર્સલીનથી સર્વશ્રેષ્ઠ નબી હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.વ.ની ઉમ્મતને રાખી છે. આવો જાણી લઈએ કે આ શ્રેષ્ઠતાનું રહસ્ય શું છે ?

એક રિવાયત એવી છે કે એક વખત હઝરત મૂસા અ.સ.એ ખુદાની બારગાહમાં અરજ કરી કે ‘હે ખુદા ! તેં કયા કારણે ઉમ્મતે મુહમ્મદી સ.અ.વ.ને સર્વશ્રેષ્ઠ ઉમ્મત ઠરાવી છે ?’ જવાબ મળ્યો (આ ઉમ્મતની) દસ ખાસિયતોને કારણે. હઝરત મૂસા એ અરજ કરી ‘તે દસ ખાસિયતો કઈ-કઈ છે. ?’ પરવરદિગારે ફરમાવ્યું ‘તે દસ ખાસિયતો આ છે’ ‘નમાઝ-રોઝા-હજ-જિહાદ-ખુમ્સ-ઝકાત-જુમ્આ-જમાઅત-અમ્રબિલ માઅરફ-વ-નહયઅનિલ મુન્કર અને આશૂરા’. જનાબ મૂસા અ.સ. એ છેવટમાં આશૂરાનું નામ સાંભળીને પુછ્યું ‘હે ખુદા ! આ આશૂરા શું છે ?’ જવાબ મળ્યો. ‘આ અંતિમ નબી સ.અ.વ.ના દોહિત્ર (નવાસા) પર રડવું - રડાવવું અને તેમની મુસીબતોની યાદમાં અઝાદારી કાયમ કરવી - તે છે. અને તે યુગમાં મારો કોઈ પણ બંદો તે ફરઝન્દે રસૂલ સ.અ.વ.ના ગમમાં રડશે - રડાવશે કે શોક પ્રગટ કરશે તો હું તેના માટે જગતને બરકતવાળું બનાવી દઈશ. અને આ કાર્યમાં ખર્ચ થએલ એક દિરહમના બદલામાં સિતેર દિરહમ આપીશ અને તેના (તમામ) ગુનાહ માફ કરી દેવામાં આવશે અને તે જન્મતમાં જશે.’

(મુસ્તદરકમાંથી સંક્ષિપ્ત કરીને - ૧૦-૩૧૮-પ્રકરણ-૪૯ હદીસ-૧૪-૧૨૦૮૫)

عاشوراء

વિશ્વતી જાણકારી

આશૂરા-ખિન મુસ્લિમોની દૃષ્ટિએ

માનવતાના પથદર્શક - અત્યાચાર સહન કરનારાઓની ફરિયાદ સાંભળનાર-ગરીબોને મદદ કરનાર-અસહાયોને આશરો આપનાર-માનવતાના અસ્તિત્વનું કારણ - હ. મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.વ.ના દોહિમ અને અલી અ.સ. અને મહર સલા.ના જિગરના ટુકડા હઝરત સૈયદુશ્શોહદાઅ ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ જ્યારે ૧૦ મોહર્રમ સન ૬૧ હિજરી અને આશૂરાના દિવસે માનવતાના રક્ષણ કાજે બલીદાનો આપ્યાં તો કરબલાના રણે રડારોળ કરી મૂકી - પૃથ્વી અને આકાશના કણ ધ્રુજવા લાગ્યાં. હવામાં હૃદય કંપાવી દે તેવા અવાજ થવા લાગ્યાં - વાદળો ગરજવા લાગ્યાં - પર્વતો ધ્રુજવા લાગ્યાં દિવસના સમયે જ ચાંદ અને તારાઓએ દૃશ્યમાન થઈને શોક પ્રદર્શિત કર્યો - શોકનું રક્ત આકાશમાંથી વરસવા, જમીનમાંથી ઊભરાવવા લાગ્યું. ટુંકમાં એટલું કે આશૂરાના ભયાનક કયામત જેવું દૃશ્ય જોઈને (જગતની) દરેક વસ્તુએ પોતાની લાગણીઓ પ્રદર્શિત કરી હતી.

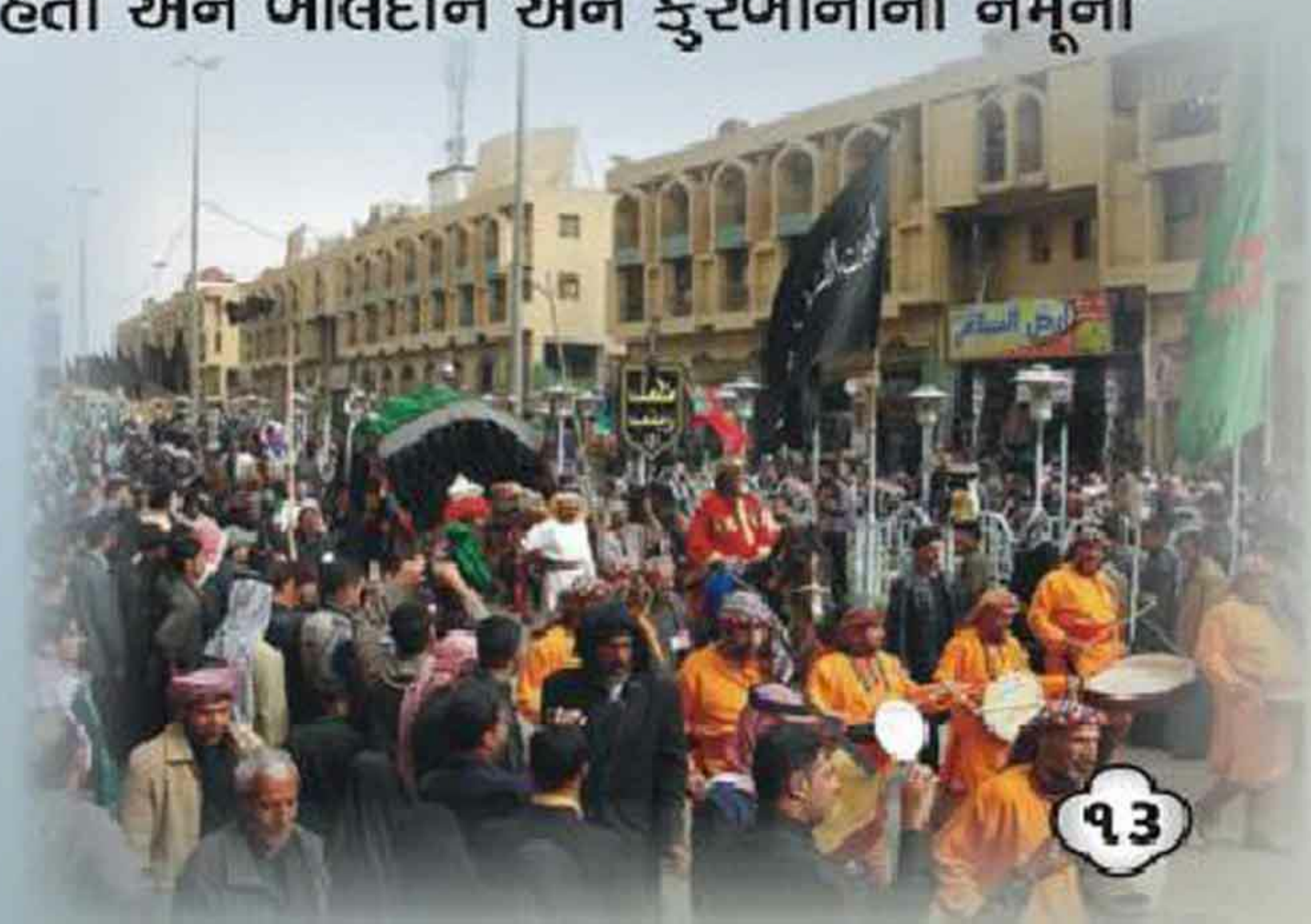
આજે અમે આપને કેટલાંક ખિન મુસ્લિમોના વિચારો રજુ કરીએ છીએ જેથી કરીને એ બાબતનો અંદાજે લગાવી શકાય કે ઈમામ હુસૈન અ.સ.નું બલિદાન કેટલું મહાન હતું કે ખિન મુસ્લિમોને પણ આ અંગે પોતાના વિચારો પ્રગટ કરવા પર મજબૂર કરી દીધાં.

- ★ **પ્રોફેસર બ્રાઉન :** રસૂલ સ.અ.વ.ના ફરજાન્દને ભૂખ્યા અને તરસ્યા શહીદ કરી દેવાના આ પ્રસંગની યાદ અત્યંત ઠંડા અને સુસ્ત વ્યક્તિમાં પણ ગરમાવો પેદા કરવા માટે પ્રયાપ્ત છે. (રહેબરે આઝાદગાન પાન.,૫૩)
- ★ **ટોમાસ માસારીક :** હઝરત ઈસા અ.સ.ના દુઃખો ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના દુઃખોની સરખામણીમાં એવા લાગે છે જેવી રીતે આ માખીની પાંખ મોટા પર્વતની સામે હોય. (રહેબરે આઝાદગાન પાન.૫૩)
- ★ **ગેબોન :** ચૌદસો વરસોથી ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના શોકે એવી અસર કરી છે કે પાષાણ હૃદયી વ્યક્તિ પણ પોતાની લાગણીઓ ઉપર કાબૂ નથી રાખી શકતો અને આ પ્રસંગો સાંભળીને દરેક વ્યક્તિ પોતાના હૃદયમાં એક અકલ્પનીય લાગણી અનુભવે છે.

- ★ **મોરીસ ડોકબરી :** જો આપણાં ઇતિહાસકારો આશૂરાની હકીકતથી વાકેફ થઈ જાત તો કદીએ ઇમામ હુસૈન અ.સ.ની અઝાદારીને અસ્વભાવિક ન ગણતાં કેમકે હુસૈન અ.સ.ના ચાહવાવાળાઓ આ અઝાદારી થકી જ એ માન્યતા ધરાવે છે કે આપણે અપમાન – અધોગતિ અને અત્યાચારી અને જુલ્મી શક્તિઓના પડછાયામાં પણ ન રહેવું જોઈએ અને એ એટલા માટે કે તેમના માર્ગદર્શકોએ પણ કદીયે અપમાન અને અધોગતિ સ્વીકારી નથી. જો આપણે પણ આ હુસૈન અ.સ.એ ચીંધેલા માર્ગને પોતાના જીવનમાં અપનાવીએ તો અપમાનના જીવન સામે માનપૂર્વકના મૃત્યુને પ્રથમ ક્રમ આપીશું.... અને સત્ય તો એ છે કે એ શીઆ કૌમ કે જેણે ખોળિયાથી લઈને કબર સુધી આ શિક્ષા મેળવી હોય તે કેટલા મહાન દરજ્જા ઉપર હશે તે સ્પષ્ટ છે અને આવી કૌમ જ માન મરતબાવાળી હોય છે જે તે કૌમની દરેક વ્યક્તિ સાચેજ માન મરતબા અને સદ્ગૃહસ્થાઈના સૈનિકો છે. (ઝિંદગીયે – પેશવાયાન – પા.૮૪-૮૫)
- ★ **મહાત્મા ગાંધી :** મેં હિન્દુસ્તાનના લોકોને સ્વતંત્રતા માટે કોઈ નવી વાત નથી રજૂ કરી. પરંતુ કરબલાના નાયક (હીરો) હઝરત ઇમામ હુસૈન અ.સ.ના જીવન ચરિત્રનો મેં અભ્યાસ કર્યો અને તેમાંથી પરિણામ મેળવીને હિન્દવાસીઓને તે ભેટ ધર્યો કે જો આપણે હિન્દુસ્તાનને સ્વતંત્ર જોવા માંગતા હોઈએ તો આપણે ઇમામ હુસૈન અ.સ.એ ચીંધેલા માર્ગનું અનુસરણ કરવું જોઈએ.
- ★ **મોરબીન :** ‘જો આ આશૂરાનો પ્રસંગ બન્યો ન હોત તો પછી ઇસ્લામ અને મુસલમાનોનું નામ નિશાન પણ ન રહ્યું હોત. અને ઇસ્લામી મુલ્યો બરબાદ થઈ ગયાં હોત. તેથી ઇસ્લામ અને મુસલમાનો આજે અસ્તિત્વ ધરાવે છે તો તે આશૂરાના દિવસે ઇમામ હુસૈન અ.સ.એ જે બલિદાન આપ્યું હતું તેના સદકામાં બાકી છે. (હુસૈન પેશવાઈ-એ-ઈન્સાનહા. પાન.૪૦)’
- ★ **ડૉ. સર્વ પલ્લી રાધાકૃષ્ણ :** કરબલામાં હુસૈન અ.સ.ના બલિદાને એ સાબિત કરી દીધું છે કે સત્યને જીવિત અને શાશ્વત રાખવા માટે હથિયારો અને સૈન્યને બદલે જીવના બલિદાનો પેશ કરવાથી જ સફળતા મેળવી શકાય છે.
- ★ **પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ :** એ હકીકત છે કે માનવતાની અસંખ્ય પેઢીઓએ કરબલાના આ મહાન બલિદાનમાંથી જબરદસ્ત પ્રેરણાં મેળવી છે અને તે આ વાતની સાબિતી છે કે આ બલિદાન જેને કદીયે વીસરી ન શકાય તેવી હકીકત છે.
- ★ **મુહમ્મદઅલી ઝીણા :** પાકિસ્તાનના આ સર્જકનું કહેવું છે કે ‘ઇમામ હુસૈન અ.સ. કરતાં શ્રેષ્ઠ વીરતા, બલિદાન આપવાની ભાવના અને શહાદતનો જોટો જગતમાં જડે તેમ નથી. તે પ્રેમના પ્રતિક હતાં. શૂરવીરતાના સાક્ષાત્કાર હતાં અને બલિદાન અને કુરબાનીનો નમૂનો હતાં.’

જનાબ અબ્બાસ અલમદાર બાવફા તા લકઝો

આપની વિલાદતે બાસઆદત ૪ શાઅબાનુલ મોઅઝઝમ સને ૨૬ હિજરીના દિવસે થઈ હતી. આપનું નામ અબ્બાસ ઈબને અલી અ.સ. હતું.

અરબોમાં લોકોના મૂળ નામ ઉપરાંત તેના ઉપનામો એટલે કે લકઝો પણ રાખવામાં આવતાં હતાં. જે વ્યક્તિની જે વિશેષતાઓ હોય તે પ્રમાણે તેના લકઝો પણ રાખવામાં આવતાં હતાં. જનાબ અબ્બાસ અ.સ.ની પણ કેટલીક વિશિષ્ટતાઓ હતી જેને કારણે આજે પણ આપને આપના નામ કરતાં આપના લકઝોથી વધારે યાદ કરવામાં આવે છે.

આવો ! આજે આપણે આપના કેટલાંક લકઝો વિષે માહિતી મેળવીએ.

સકાઅ : સકાઅનો અર્થ પાણી પીવડાવનાર છે. જનાબ અબ્બાસ અ.સ. હરમની સક્કાઈ અને પાણી પહોંચાડવાની કામગીરી કરતાં હતાં. અને અહલે હરમના બાળકોને પૂરી શ્રદ્ધા હતી કે આપ તેમની તરસ સંતોષશે અને જનાબ અબ્બાસ અ.સ.ની શહાદત પણ પાણી મેળવવાના પ્રયત્નમાં જ થઈ હતી.

કમરે બની હાશિમ : જે કુટુંબમાં કોઈ સુંદર-સ્વરૂપવાન બાળક કે કોઈ અન્ય વ્યક્તિ ન હોય ત્યાં કોઈ સુંદર બાળક જન્મે તો તે બાળકને કમર (ચંદ્ર) જેવો કહેવામાં આવે તો કોઈ મોટી વાત નથી. પરંતુ જ્યાં દરેક વ્યક્તિ સુંદરતામાં અદ્વિતીય હોય ત્યાં કોઈ બાળકને ‘કુટુંબનો ચંદ્ર’ કહેવામાં આવે તો તે ઘણી મોટી વાત કહેવાય. તેથી ખાનદાને બની હાશિમ કે જે પોતાના અદ્વિતીય સૌંદર્ય અને ઉચ્ચ પ્રકારની વિશેષતાઓ માટે જ પ્રખ્યાત હતો અને જ્યાં દરેક વ્યક્તિ અત્યંત સુંદર હતી ત્યાં જનાબ અબ્બાસ અ.સ.ને ‘કમરે બની હાશિમ’ કહેવામાં આવ્યા એનો અર્થ એ જ થાય છે કે આપ સૌંદર્ય અને ઉચ્ચ પ્રકારની વિશેષતાઓ ધરાવવામાં પણ અતિ ઉચ્ચ સ્થાને ઊભાજમાન હતાં.

અલમદારે હુસૈની : આપ નવાસએ રસૂલ સ.અ.વ. (રસૂલ સ.અ.વ.ના દોહિત્ર) ની સેનાના સેના નાયક હતાં. તેથી જ જ્યારે આપે ઈમામ હુસૈન પાસેથી જિહાદ કરવાની અનુમતિ માંગી ત્યારે ઈમામ અ.સ.એ ફરમાવ્યું હતું ‘હે અબ્બાસ ! તમે તો મારા સૈન્યના સેનાનાયક

છો.’ અને જ્યારે ઈમામ અ.સ.એ (આપનો) મરસિયો પઢ્યો ત્યારે ફરમાવ્યું કે ‘હે ભાઈ ! (શત્રુઓ) મને સંભળાવે છે કે (તમારા સૈન્યનો) સેના નાયક ક્યાં છે ?’

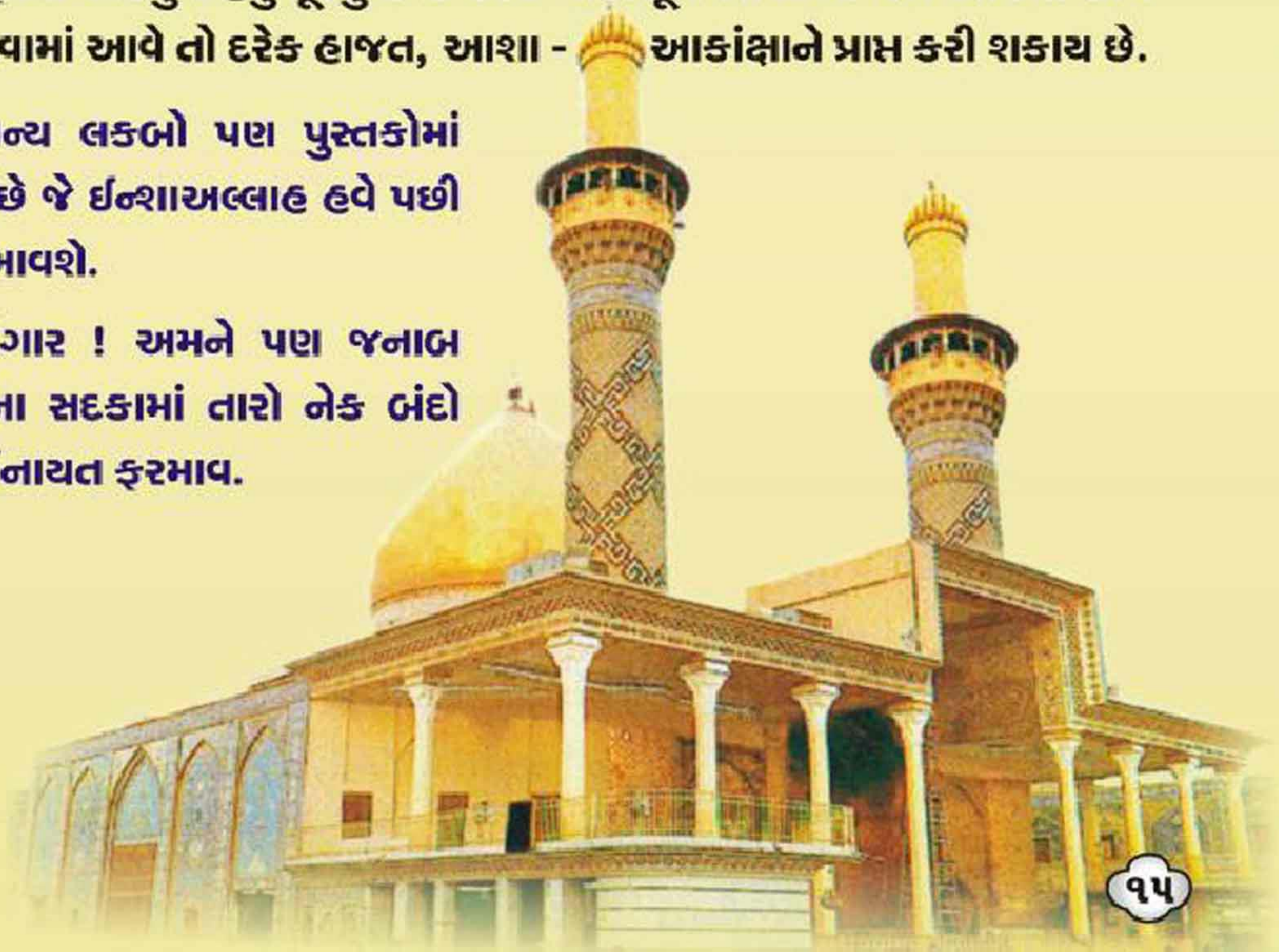
અબ્દેસાલેહ : આ લકબથી આપને ઈમામ સાદિક અ.સ.એ યાદ ફરમાવ્યાં છે. તેનો અર્થ થાય છે ‘નેક બંદો’ આ નામથી ઈમામ અ.સ.એ આપને આપની એક ઝિયારતમાં યાદ ફરમાવ્યાં છે કે ‘સલામ હજો તમારા ઉપર હે અલ્લાહના નેક બંદા જે (હંમેશાં) અલ્લાહ અને તેના રસૂલ સ.અ.વ.નો આજ્ઞાકિંત રહ્યો.’

સાહિબે પર : અલ્લાહે આપના બે હાથ (બાહુઓ) કપાઈ જવાને કારણે જનાબ જાઅફરે તૈયારની જેમ આપને પણ બે પાંખો અતા ફરમાવી હતી. જેમકે ઈમામ સજ્જાદ અ.સ. ફરમાવે છે કે ‘ખુદા પોતાની રહેમત વરસાવે મારા કાકા હઝરત અબ્બાસ અ.સ. ઉપર કે સખ્ત પરીક્ષા અને કસોટીમાંથી પાર ઉતર્યા અને પોતાના ભાઈ ઉપર પોતાની જાતને ફુરજાન કરી દીધી. અને આપના બંને હાથ (બાહુઓ) કપાઈ ગયાં ત્યારે ખુદાવન્દે આલમે જેવી રીતે જાઅફરે તૈયારને બે પાંખો આપી હતી તેવી રીતે આપને પણ બે હાથોના બદલામાં બે પાંખો ઈનાયત ફરમાવી છે. જેના વડે આપ ફરિશ્તાઓ સાથે જન્નતમાં ઉક્રયન કરે છે અને ખુદાવન્દે આલમ સમક્ષ આપનો એ દરજ્જો છે કે બધાં શહીદો તે દરજ્જો પ્રાપ્ત કરવાની તમન્ના રાખે છે.’

બાબુલ હવાઈઝ : આપનો આ લકબ ઘણો જ પ્રખ્યાત છે કે આપની બારગાહમાં લોકોની હાજતો પૂરી થાય છે. આ સંબંધે અસંખ્ય પ્રસંગો જોવા મળ્યાં છે જેનું વર્ણન કરવું અત્રે શક્ય નથી. ફક્ત એટલું કહેવું પૂરતું છે કે દરેક માઅસૂમ અ.સ.ની જેમ આપની સાથે પણ ‘તવસ્સુલ’ કરવામાં આવે તો દરેક હાજત, આશા - આકાંક્ષાને પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.

આપના અન્ય લકબો પણ પુસ્તકોમાં વર્ણવવામાં આવ્યાં છે જે ઈન્શાઅલ્લાહ હવે પછી ક્યારેક લખવામાં આવશે.

હે પરવરદિગાર ! અમને પણ જનાબ અબ્બાસ અ.સ. ના સદકામાં તારો નેક બંદો બનવાની તૌફીક ઈનાયત ફરમાવ.

અઈમ્મા અ.સ.ના સાથીઓ કરબલાના સાથીઓ અને મૃત્યુનો સ્વાદ

કરબલાના મેદાનમાંથી જ્યાં આપણને અસંખ્ય બોધપાઠ મળે છે ત્યાં તે જીવન-મૃત્યુનું રહસ્ય પણ આપણને શીખવાડે છે. ખુદ ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ આપણને જણાવ્યું છે કે જ્યારે દીન ઉપર સંકટ આવે - દીન અને શરીરતને પાચમાલ કરવામાં આવતી હોય - મનુષ્યોની ઈજાત અને આબરૂ સાથે રમત રમવામાં આવતી હોય ત્યારે જીવવાનો કોઈ લાભ નથી (એટલે કે એવા સંજોગોમાં મોતને જ વહાલી કરવી જોઈએ) આવા જીવન કરતાં તો મૃત્યુ બહેતર છે અને ઈમામ અ.સ.ના ધ્યેયને આગળ વધારનાર હઝરત ઝયનબ સલા.એ પોતાના ભાઈના વિચારો સાથે સંમતિ વ્યક્ત કરતાં કહ્યું હતું : 'મૃત્યુ તો અમારી ટેવ છે - શહાદત મેળવવી અમારા માટે ગર્વની બાબત છે, અમે મૃત્યુથી કરતાં નથી.'

તેથી આપના ચાહવાવાળાઓ - અનુયાયીઓએ પણ તેમને જ અનુસરવું જોઈએ.

ભાઈ અને બહેનના આ ચારિત્ર અને તેમની આ આજ્ઞાનું જ પરિણામ હતું કે કરબલાનો દરેક મુજાહિદ પોતાના ઈમામને સંબોધીને કહેતો હતો કે :-

જનાબ અબ્બાસ અ.સ. : મારું હૃદય હવે તંગ આવી ગયું છે અને હવે તો મારો લક્ષ્યાંક આપનું રક્ષણ અને (મારી) શહાદત જ છે.

અલી અકબર અ.સ. : જો આપણે સત્યનાં માર્ગે હોઈએ તો (તે સ્થિતિમાં) મૃત્યુ આપણાં ઉપર આવી પડે કે આપણે મૃત્યુને પકડી પાડીએ તેનાથી કોઈ ફેર પડતો નથી.

હઝરત કાસિમ અ.સ. : મૃત્યુ તો મધ કરતાં પણ વધારે મધુર છે.

હઝરત અલી અસગર (બ ઝબાને હાલ) મૃત્યુને હંસી સાથે વળગી પડવું જોઈએ.

હઝરત ઓન-વ-મુહમ્મદ : મામુજાન ! આપના રક્ષણ કાજે અમે મરવા માંગીએ છીએ.

હઝરત મુહૈર-ઈબ્ને-કૈન : હું તો આપની ઉપર મારા પ્રાણ ન્યોછાવર કરીને પણ આપનું રક્ષણ કરીશ.

નાફેઅ-બિન-હિલાલ : ખુદાના સોગંદ. અમે ખુદાથી મુલાકાતથી નારાજ નથી. આપની સાથે મૃત્યુ પામવું એ જ અમારી સફળતા છે.

હબીબ ઈબ્ને મઝાહિર : આપની સાથે મૃત્યુ એ તો માનવતાની મેઝરાજ છે.

બુરૈર-હમદાની : અલ્લાહે આપના વસીલાથી અમને ઈજ્જત બખ્શી છે અને અમે આપની સાથે મરી જવું તે પણ પોતાનું જીવન સમજીએ છીએ.

મુસ્લિમ-ઈબ્ને-અવસજા : ખુદાના સોગંદ ! અમને સિત્તેર વખત મારીને બાળી મુકવામાં આવે તો પણ આપનો સાથ છોડીશું નહીં.

અબુ : જ્યાં સુધી અમે જીવિત છીએ ત્યાં સુધી આપનું અને આપના કુટુંબનું રક્ષણ કરીશું અને એ ઘ્યેયને પહોંચવામાં જ કત્લ થઈ જઈશું.

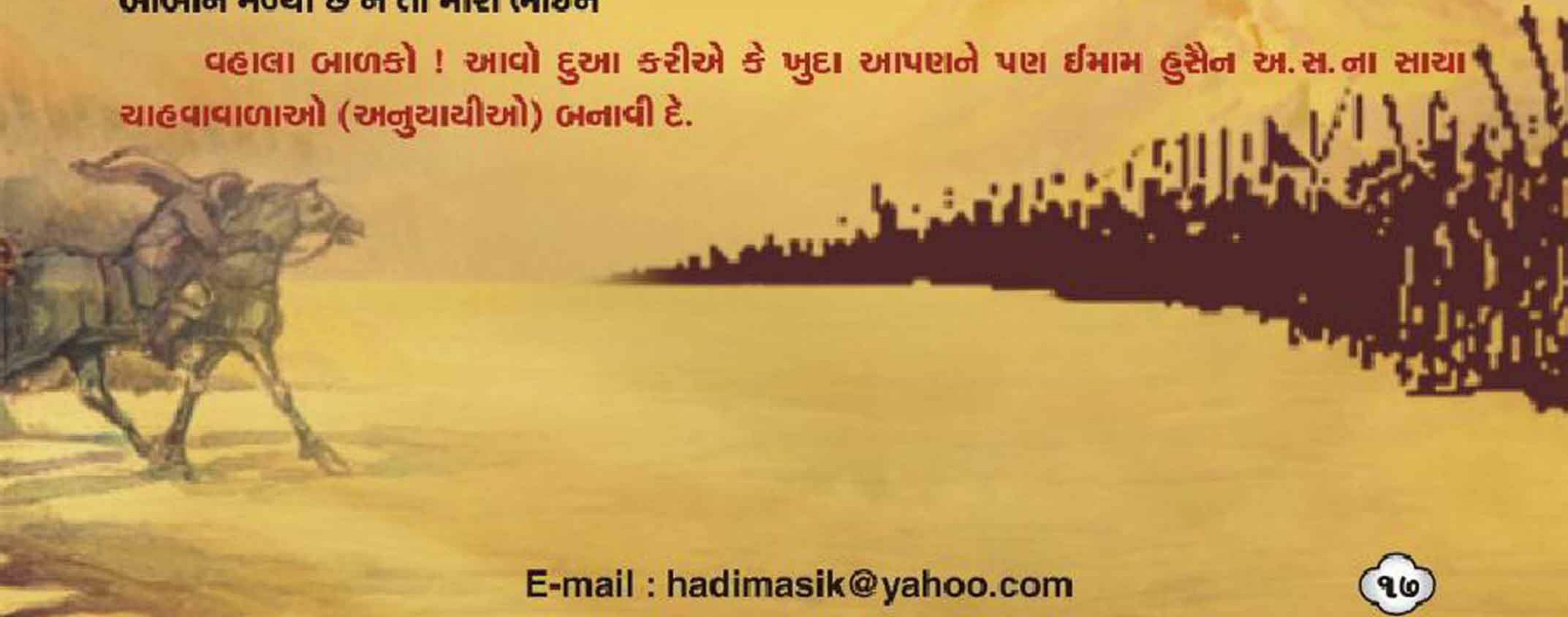
જનાબ જૈન : મારું કાળું રક્ત આપના પવિત્ર રક્ત સાથે ભેળવીને હું સફળ થઈ જઈશ.

હનઝલા બિન સઅદ : આવો ! હુસૈન અ.સ.ના રક્ષણને કાજે શહીદ થઈ જઈએ અને આપણાંથી આગળ ગએલા સાથે મળી જઈએ.

આલિમ શાકિરી : પૃથ્વી ઉપર આપ અ.સ. (ઈમામ હુસૈન અ.સ.) કરતાં વધારે માન મરતબાવાળો બીજો કોઈ નથી અમે અમારા પ્રાણ-ધન દૌલત - ઈજ્જત આબરુ - દરેકથી આપનું રક્ષણ કરીશું.

આ છે અસહાબે કરબલા !! જેમનો કયામત સુધી કોઈ જોડો નથી અને તેથી જ ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ પણ ઘણાં જ ગર્વથી કહ્યું છે કે 'મને જેવા સાથીઓ મળ્યાં છે - તેવા સાથીઓ ન તો મારા બાબાને મળ્યાં છે ન તો મારા ભાઈને'

વહાલા બાળકો ! આવો દુઆ કરીએ કે ખુદા આપણને પણ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના સાચા ચાહવાવાળાઓ (અનુયાયીઓ) બનાવી દે.

یا حسین

Mussain

દીનની જાણકારી

કાઅબા અને કરબલાની ભૂમિ

કાઅબાની ભૂમિ કે જે મક્ક-એ-મોઅઝ્ઝમાની ભૂમિ છે તેની ઘણી મહાનતાનું વર્ણન કુરઆનમાં છે. ખુદાવન્દે આલમે ઘણી આયતોમાં તેનું વર્ણન કર્યું છે. દા.ત. ઈરશાદ થએલ છે કે :

- ★ અમે પહેલું મકાન જે કાઅબાના સ્વરૂપે બનાવ્યું છે તે મક્કાની ભૂમિ પર છે. આ ઘર દુન્યાવાળાઓ માટે મુબારક અને માર્ગદર્શનનો ઝરીયો છે (આલે ઈમરાન-૯૬)
- ★ અને (તે) મક્કાની ભૂમિ છે કે જેના ઉપર બનેલા કાઅબાની દિશામાં મોટું કરીને નમાઝમાં ઉભા રહેવાનો હુકમ આપવામાં આવ્યો છે. (બકરહ-૧૪૪)
- ★ તેવી જ રીતે મક્કા અને કાઅબાની (અન્ય ભૂમિઓ ઉપર) એ મહાનતા છે કે જે તેમાં પ્રવેશી ગયો તે રક્ષિત થઈ ગયો. (આલે ઈમરાન-૯૬)

કાઅબાની તરફ દૃષ્ટિ નાંખવી (કાઅબાને જોવું) તેના કારણે ગુનાહો માફ થાય છે. ઝિયારત અને હજજે બચતુલ્લાહના માર્ગે ખરચ કરેલ નાણાંનો હજાર ગણો સવાબ છે અને તેને કારણે જ મક્કાની ભૂમિએ એક વખત ગર્વથી કહ્યું છે કે 'મારા જેવી (બીજી) કઈ ભૂમિ છે કે મારા ખભા ઉપર અલ્લાહનું ઘર બનેલું છે અને જેની ઝિયારત (દર્શન) માટે જગતના ખૂણે ખૂણેથી લોકો આવે છે.' (વસાયલુશ્શીઆ-૧૪-૫૧૪-પ્રકરણ ૧૮ વિગેરે)

કરબલાની ભૂમિ પણ કાઅબાની ભૂમિની જેમ જ મહાન અને ફઝીલતોવાળી છે.

એક વખત જ્યારે ખુદાએ કાઅબાની ભૂમિને પોતાની ફઝીલત બયાન કરવા કહ્યું તો કાઅબાની ભૂમિએ કહ્યું : 'હું એ મુબારક અને પવિત્ર ભૂમિ છું કે ખુદાવન્દે મારી માટી અને મારા પાણીમાં શિફા (રોગોમાંથી મુક્તિનો ગુણ) રાખેલ છે. તે છતાંયે તેને કારણે મને કોઈ ગર્વ નથી, હું અલ્લાહ સમક્ષ ઝલીલ અને (માથું) ઝુકાવેલી છું.' (વસાયલ-૫૧૪-૧૪-પ્રકરણ-૬૮-બિહાર પ્રકરણ-૧૫-૧૦૯-૯૮)

એવી જ રીતે એક અન્ય સ્થળે કરબલાની ભૂમિએ કહ્યું છે કે 'હું તે પવિત્ર-અતિ પવિત્ર અને બરકતોવાળી ભૂમિ છું કે મારા ખોળામાં બધાં શહીદો અને જન્મતના યુવાનોના સરદાર (ઈમામ હુસૈન અ.સ.) છે.' (મુસ્તદરક-પ્રકરણ-૫૧-૩૨૩-૧૦-હદીસ-૩-૧૨૦૯૫-બિહાર-પ્રકરણ-૧૫-૧૦૮/૯૮ હદીસ-૧૦)

માઅસૂમીન અ.સ. ની માતાઓ

જનાબ ફાતેમા બિન્તે અસદ - ઈમામ અલી અ.સ.ના માતા

આપનું મહાન નામ : ફાતેમા

આપના પિતા : અસદ-બિન-હાશિમ

આપની માતા : ફાતેમા બિન્તે હઝમ

આપના પતિ : ઈમરાન (અબૂતાલિબ અ.સ.)

આપની વફાત : સન ૪૦ હિજરી

આપની અવલાદ : દીકરાઓ-તાલિબ-અકીલ-જાઅફર-અલી-દીકરીઓ-ઉમ્મેહાની-જમાના

આપની પવિત્ર કબર : કબ્રસ્તાન જન્નતુલ-બકીઅ-મદીના

આપની ફઝીલતો : આપ જગતની એકમાત્ર એવી સજ્જારી છે જેમણે કાએનાતના સર્વોચ્ચ રસૂલ સ.અ.વ. અને પોતાના દીકરા અલી અ.સ. અને સચ્ચદતુલ નિસાઈલ આલમીન (જગતની તમામ સ્ત્રીઓની સરદાર) એવી હઝરત ફાતેમા ઝહરા સલા. નો ઉછેર કર્યો છે.

રસૂલે ગિરામી સ.અ.વ. આપને પોતાની માતા કહેતાં હતાં.

રિવાયતમાં આવ્યું છે કે આપના માટે જન્નતનો દરવાજો ખુલ્લો છે -જન્નતનો ફર્શ બિછાવવામાં આવેલો છે - અને આપની પવિત્ર કબર જન્નતના બગીચાઓ પૈકીનો એક બગીચો છે.

આપના માટે ખાનઅે કાઅબાની દિવાલમાં નવો દરવાજો બન્યો હતો. જ્યારે ઈમામ અલી અ.સ.ના જન્મનો સમય નજીક આવ્યો ત્યારે આપે કાઅબાનો ગિલાફ પકડીને દુઆ કરી કે ‘હે પરવરદિગાર, આ જન્મનાર (બાળક)ના સદકામાં મારી મુશ્કેલીને આસાન ફરમાવી દે. ‘ હજી

આપની દુઆ ખત્મ પણ થઈ નહોતી કે ખાનઅે કાઅબાની દિવાલમાં એક બાકોડું પડી ગયું (નવો દરવાજો બની ગયો) અને આપે તેમાં પ્રવેશ કર્યો અને ત્રણ દિવસ સુધી આપ ખાનઅે કાઅબામાં રહ્યાં. લોકોએ ખાનઅે કાઅબાનો દરવાજો ખોલવા પ્રયત્નો કર્યા. પરંતુ દરવાજો ઉઘડ્યો નહીં. આ અરસામાં આપના માટે ભોજનની વ્યવસ્થા જન્નતમાંથી થઈ હતી.’

આપની વફાત ઉપર પયગમ્બર સાહેબ સ.અ.વ.એ ખુબ જ રૂદન કર્યું હતું અને આપને હે માતા ! હે માતા ! એવી રીતે જ સતત સંબોધતાં રહ્યાં હતાં. આપને દફન કરવા માટે આપ સ.અ.વ. પોતે કબરમાં ઉતર્યા હતાં અને પોતાની રિદા કફન સાથે મૂકી દીધી હતી.

મહોરમ માસની તારીખ વાર ઘટનાઓ

૧ મહોરમ :

- (૧) આ દિવસથી મક્કાના કાફરોના અત્યાચારોને કારણે આપણાં રસૂલ ત્રણ વરસ સુધી “શોઅબે અબૂતાલિબ” માં કેદ રહ્યાં હતાં.
- (૨) આજના દિવસથી જ ઈમામ હુસૈનના શોકના દિવસો શરૂ થઈ જાય છે અને ઈમામનો શોક પૂરી દુન્યાને ઘેરી લે છે.
- (૩) આજના દિવસે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) કરબલાના માર્ગે હતા અને હુરના સૈન્ય સાથે તેમનો ભેટો થયો હતો.

૨ મહોરમ :

આજના દિવસે હઝરત ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) કરબલા આવી પહોંચ્યાં હતાં.

૩ મહોરમ :

- (૧) આજના દિવસે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)એ કૈસ-બિન-મુસહહર નામના પોતાના એક ચાહવાવાળાને પત્ર લઈને ફૂફાવાસીઓ પાસે મોકલ્યો હતો.
- (૨) આજના દિવસે ઈમામનો શત્રુ ઉમર-બિન-સાઅદ સૈન્ય લઈને ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) સાથે યુદ્ધ કરવા કરબલા આવી પહોંચ્યો હતો.

૪ મહોરમ :

આજના દિવસે “શરીહ” નામના ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ના દુશ્મન કાઝીએ ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) ને કતલ કરવાનો ફતવો આપ્યો હતો.

૫-મહોરમ :

આજના દિવસે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) ના તંબૂઓમાં પાણી ખતમ થઈ ગયું હતું.

૬-મહોરમ :

- (૧) આજના દિવસે ચઝીદી સૈન્યએ ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) અને તેમના સાથીઓના તંબૂઓને ઘેરી લીધાં હતાં.
- (૨) આજની રાત્રે શિમર મલિકને હઝરત અબ્બાસ (અ.સ.) અને તેમના ભાઈઓને ઈમામ હુસૈનનો સાથ છોડી દેવા માટે પત્ર મોકલ્યો હતો પરંતુ અબ્બાસ અલમદારે તેને ઘણી ઘૂણા સાથે ફગાવી દીધો હતો.
- (૩) આજે રાત્રે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)એ ચઝીદી સૈન્ય પાસે એક રાતનો સમય માંગ્યો હતો અને આ રાત તેમણે ઈબાદતોમાં પસાર કરી હતી.
- (૪) આજના દિવસે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)એ પોતાના સાથીઓ સમક્ષ એક લાંબું પ્રવચન કર્યું હતું જેના અંતે આપના સાથીઓએ પોતાની વફાદારી પ્રગટ કરી હતી.

૧૦-મહોરમ :

- (૧) આજનો દિવસ ઈમામ હુસૈન અને તેમના બોંતેર સાથીઓની શહાદતના શોકનો દિવસ છે.
- (૨) આજના દિવસે જ ચઝીદી સૈન્યે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ના તંબૂઓને આગ લગાડી હતી.

(૩) આજના દિવસે જ સને ૬૭ હિજરીમાં ઈમામ(અ.સ.)ના કાતિલ “ઈબ્ને ઝિયાદ”નો વધ કરવામાં આવ્યો હતો.

(૪) આજના દિવસ થી જ આપણા ઈમામ મેહદી (અજ.) પોતાની લડાઈની શરૂઆત કરશે.

(૫) આજના દિવસે જ ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ની નાની “ઉમ્મે સલમા”ની વફાત થઈ હતી.

૧૧-મહોર્મ :

(૧) આજના દિવસે “કરબલાના બંદીઓ” ના કાફલાને ફૂફા અને સિરિયા મોકલવામાં આવ્યા હતા.

(૨) આજે રાત્રે “કરબલાના બંદીઓ” ફૂફા પહોંચ્યા હતા.

૧૨-મહોર્મ :

આજના દિવસે બની અસદના કબીલાવાળાઓએ કરબલાનાં શહીદોને દફન કર્યા હતા.

૧૩-મહોર્મ :

(૧) આજના દિવસે કરબલાના બંદીઓને ઈબ્ને ઝિયાદના દરબારમાં હાજર કરવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તેમનું ખૂબ અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું.

૨૫-મહોર્મ :

ઘણા મોટા પ્રમાણમાં રિવાયતો છે તે પ્રમાણે આજનો દિવસ સન ૯૪ અથવા ૯૫ હિજરીમાં ઈમામ સજ્જાદ (અ.સ) ની શહાદતનો દિવસ છે.

૨૮-મહોર્મ :

(૧) આજના દિવસે રસૂલે અકરમ(સલ.) અને ઈમામ અલી (અ.સ.) ના એક વયોવૃદ્ધ સહાબી હઝરત હઝીફા બિન ચમાનની વફાત થઈ હતી. હઝીફા એ ગણ્યાગાંઠ્યા લોકોમાંથી એક હતા જેમણે હઝરત (સલ.) ના જનાઝા ઉપર નમાઝ પઢી હતી.

(૨) આજના દિવસે દુશ્મને એહલેબૈત “મોઅતસિમ”ના હુકમથી ઈમામ જવાદ (અ.સ.)ને સન ૨૨૦ હિજરીમાં મદીનાથી બગદાદના કારાવાસમાં મોકલી આપવામાં આવ્યાં હતાં.

(૩) આજના દિવસે “કરબલાના બંદીઓ”ને બઅલબક નામની જગ્યાએ પહોંચાડવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તેમનું ઘણું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું.

૨૯-મહોર્મ :

આજના દિવસે “કરબલાના બંદીઓ” ને સિરિયા પહોંચાડી દેવામાં આવ્યા હતા.

ઈસ્લામી શિષ્ટાચાર

(ઈસ્લામી આદાબ)

અઝાદારી કેવી રીતે... !!!

અમે અને આપ દર વરસે અચ્ચામે અઝા-તેમાં પણ ખાસ કરીને મહોર્રમના પ્રથમ અશ્રામાં (દશ દિવસ) આપણાં આકા અને સરવર ઈમામ હુસૈન અને સૈયદુશ્શોહદાનો શોક મનાવીએ છીએ. મજલિસો કરીએ છીએ-અલમ મુબારક ઉપાડીએ છીએ - અલી અસગર અ.સ.નો મૂલો ઉપાડીએ છીએ, મજલિસોમાં જઈને મજલિસો સાંભળીએ છીએ - નવહા-સલામ મરસિયા પઢીએ છીએ - પરંતુ આપણે કદીએ એ વિચાર કર્યો છે કે આ બધું આપણે કેમ કરીએ છીએ ? શું આ બધાં કામો આપણાં વડીલો કરતાં આવ્યા છે તેથી ? અથવા તો અઝાદારીને એ રીતે-રસમ-રિવાજ સમજીને કરીએ છીએ ? શું તેનો કોઈ ધ્યેય પણ છે કે પછી ફક્ત એક રીત-રસમ-રિવાજ છે આપણી આ અઝાદારી ?

યાદ રાખો ! આ અઝાદારીની નેઅમતથી જ આપણી આન-બાન અને શાન છે અને આપણી ઓળખ છે. આપણે અઝાદારીને તેના મુલ્યવાન ધ્યેય અને લક્ષ્યાંકોને દ્રષ્ટિ સમક્ષ રાખીને બજાવી લાવવી જોઈએ.

અઝાદારીના કેટલાંક ધ્યેય અને લક્ષ્યાંકો એ પણ હોવા જોઈએ કે :

- આના વડે આપણે આપણાં માર્ગદર્શકોને પ્રથમ તો પોતે યોગ્ય રીતે ઓળખી લેવા જોઈએ - અને તે પછી સમાજના અને જમાતના અન્ય વ્યક્તિઓને પણ તેમની ઓળખાણ કરાવવી જોઈએ. જેથી કરીને આપણાં સમાજની નૈતિક અને આધ્યાત્મિક (રૂહાની) સુધારણાં થાય અને તે અત્યાચારીઓ અને દુરાચારીઓનો સામનો કરનાર સમાજ બની જાય.
- આ અઝાદારી વડે અહલેબૈત-અને ખાનદાને ઈસ્મત અને તહારત સ.અ.વ. સાથે સાચો પ્રેમ-મહોબ્બત અને તેમની સાથે હમદર્દીની લાગણીઓમાં વધારો થવો જોઈએ.

- આ અઝાદારીને કારણે આપણાં કમાલ-અને આપણાં ગુણોમાં વધારાનો પ્રયત્ન-લોક સુધારણાં અને ભલાઈના કામો કરવા જોઈએ. અને અઝાદારીની છાયામાં ગરીબો અને હાજતવાળાઓની સહાયતા કરવી જોઈએ.

- આને કારણે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના કયામના અસલ ધ્યેયો અને લક્ષ્યાંકોથી લોકો સમક્ષ વાકેફ કરવા અને અત્યાચારીઓ અને જાલિમોની વિરોધમાં ઈમામ અ.સ.ના સામનાની સત્યતાને લોકોને રજૂ કરવી જોઈએ.

- અહલેબૈત અ.સ.ની મુસીબતોને યાદ કરવી જોઈએ જેથી કે આપણાં (જેવા) ગુનાહગારોના આંસૂઓ પણ આપણી પોતાની અને અહલેબૈત અ.સ.ની મુસીબતો માટે મલમનું કામ કરે. અને આપણું રૂદન એ હકીકત પણ જાહેર કરે છે કે કોઈ પ્રસંગ અથવા ક્યાંક અત્યાચાર અવશ્ય થયો છે અને તે રીતે અઝાદારીથી આપણી તરફથી જુલ્મ સહન કરનારાઓની તરફેણ (સહાયતા) ની સાથે અત્યાચારીઓ પ્રત્યે આપણી નફરતનું પ્રદર્શન થઈ જાય છે.

- અઝાદારી વડે આપસમાં ઐક્ય સાધવું જોઈએ. એટલા માટે કે કરબલાવાળાઓએ પોતાની એકતા અને ઈમામની શક્તિની મજબૂતાઈથી જ કયામત સુધી ઈસ્લામ અને શરીઅતને સંરક્ષિત કરી દીધા છે અને માનવ સ્મૃતિમાં પોતાના માટે હંમેશાનું સ્થાન મેળવી લીધું છે.

- આ અઝાદારી વડે જ આપણે શહીદોને યાદ રાખવા જોઈએ. અને દીનને ખપ લાગે તેવી દરેક પ્રકારની શહાદતમાં તૈયાર રહેવું જોઈએ. એટલા માટે કે હકીકતમાં જે કૌમ અને મિલ્લત શહાદત અને બલીદાન માટે જીવિત રહે છે તે જ ખરી અઝાદાર પણ છે.

તેથી જ આપણી અઝાદારી-તાજિયા રાખવા તે - અલમ ઉપાડવા તે - નવહા અને મરસિયા પઢવા તે - જુલૂસ કાઢવા અને પ્રદર્શનો કરવા તે તમામનો અસલ ધ્યેય કૌમ અને મિલ્લતની ખુરાઈઓના વિરુદ્ધમાં કાંતિનો જુવાળ ફૂંકવાનો હોવો જોઈએ. એટલા માટે કે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની અઝાદારી પોતે જ એક કાંતિ-એક ચળવળ છે. એક વહેતી ધારા છે. જેની છત્રછાયામાં મઝલૂમો ઉપર રૂદન પણ થાય છે અને તેમના ધ્યેયોને સમજવા-જાણવા-અને તેના ઉપર અમલ કરવાની તકો પણ પ્રાપ્ત થાય છે.

ખુદાવન્દ ! અમને સાચા અઝાદાર બનાવ !
અને અઝાદારીનો મકસદ, તેના ધ્યેય અને તેના લક્ષ્યાંકો જાણવા - સમજવા અને તેના ઉપર અમલ કરવાની તૌફીક અતા ફરમાવ.

શીખવા જેવી વાતો

ઝિયારતે ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો અજ

એક વખત અબ્બાસી ખલીફા મુતવક્કલ એ જોવા નીકળ્યો હતો કે કોઈ કરબલા તો જતો નથી ને અને તે બગદાદના પુલ ઉપર આવીને તંબૂ તાણીને બેસી ગયો. અચાનક તેણે જોયું કે એક સૈદાણી (સૈયદઝાદી) પોતાના સાત વરસના બાળકને લઈને કરબલા તરફ જઈ રહી છે. મુતવક્કલે તેને પોતાની પાસે બોલાવી અને કહ્યું કે ‘ઝિયારતે હુસૈન અ.સ.માં શું દાટ્યું છે ? તે મોઅમેનાએ જવાબ આપ્યો.’ ખુદા અને તેના રસૂલ સ.અ.વ.ની ખુશનૂદી’ તેણે કહ્યું ‘શું હુસૈન અ.સ. એ દરજ્જા ઉપર હતાં કે તે ખુદા અને રસૂલ સ.અ.વ.ની માઅરેફતનું કારણ બની જાય ?’ (મઆઝ્લાહ) આ સાંભળીને તે સૈદાણીએ જોરથી કહ્યું કે ‘જો હુસૈન અ.સ.થી (આ) માઅરેફત નહીં મળે તો શું તારા જેવા અધર્મી (ફાસિક અને ફાજિર)થી મળશે ?’ આ કહીને તે સૈદાણીએ ચમકતું ખંજર કાઢ્યું પરંતુ સૈનિકોએ દોડીને તેને તરત જ પકડી લીધી. મુતવક્કલે આજ્ઞા આપી કે તેના બાળકને તેના ખોળામાં જ મારી નાંખો’ સૈદાણીએ પોતાના બાળકને તેડી લીધો. એક જલિમ આગળ વધ્યો અને બાળકનો તેની માતાના ખોળામાં જ વધ કરી દીધો. તે મોઅમેના પોતાના બાળકના રક્ત વડે જ તરબોળ થઈ ગઈ. તે પછી તે પોતાના બાળકના મૃતદેહને લઈને કરબલા તરફ ચાલી નીકળી અને ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના રોઝા ઉપર પહોંચીને રડતાં રડતાં કહ્યું : ‘હે ફરઝાન્દે રસૂલ સ.અ.વ.! હું તો ગરીબ અને દરિદ્ર છું. મારી પાસે તો કંઈ પણ નથી. હું તો ફક્ત આ ભેટ લાવી છું.’ એટલું બોલીને તે મોઅમેનાએ પોતાના બાળકના મૃતદેહનો રક્તરંજિત ચહેરો ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની કબર તરફ કરી દીધો. તેણે જોયું કે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની કબર ધ્રુજવા લાગી અને એક એલૌકિક પ્રકાશ ચારેકોર ફેલાઈ ગયો અને ગેબી અવાજ આવ્યો કે ‘હે મોઅમેના ! તારી ઝિયારત (બારગાહે ઈમામમાં) કબૂલ થઈ ગઈ છે. જો તારો બાળક ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના ખોળામાં છે.’

(સામચિક-બાઅસત-અંક ૧-વોલ્યુમ-૨ પાન. ૨૯)

કાળા વસ્ત્રો અને અઝાદારી

અઝાદારી અને શોકના દિવસોમાં કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવાની રીત પ્રાચીન યુગથી ચાલી આવે છે, એટલે કે ઇતિહાસમાં એવા વર્ણનો મળે છે કે :

- ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ પોતાના બાબાની શહાદત અને દફનવીધિ પછી કાળા વસ્ત્રો પહેરીને મિમ્બર ઉપરથી ખુલ્લો આપ્યો હતો. (શરહે નહજુલ બલાગાહ - ઈબ્ને અબી હદીદ - ભાગ ૧૬-પા.૨૨-ઈસ્માતુલ વસીયહ - પા.૧૩૩)
- એક વખત ઈમામ સાદિક અ.સ.ને કાળો ઝભ્ભો પહેરેલા જોવામાં આવ્યાં. તેઓને કાળા વસ્ત્રો પહેરવા બાબતે પુછવામાં આવતાં વાર્તાલાપના અંતે ઈમામ અ.સ.એ ફરમાવ્યું: હદય સફેદ (સ્વચ્છ - નિષ્ઠાપ) રાખો અને જે ઈચ્છો તેવા રંગના (કાળા કે સફેદ) વસ્ત્રો પહેરી લો. (અલબુશરાઅ - ભા.૨-પા.૩૪૭ પ્રકરણ-૫૬)
- જ્યારે પયગમ્બર સાહેબ સ.અ.વ.ની ઝવજા (પત્નિ) ઉમ્મે સલમાને શહાદતે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના સમાચાર મળ્યાં તો તેમણે મસ્જિદે નબી સ.અ.વ.માં કાળા રંગનો તંબૂ લગાડાવ્યો અને પોતે પણ કાળા વસ્ત્રો ધારણ કર્યા. (ઉયૂમુલ અખબાર-વ-ફુતુહુલ આસાર-પા.૧૦૯)
- ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની શહાદત પછી બની હાશિમ અને કુરૈશના કબીલાની કોઈપણ સ્ત્રી એવી નહોતી જેણે કાળા વસ્ત્રો ધારણ ન કર્યા હોય. (બિહાર-અનવાર-ભા.૪૫-પા.૧૯૬)
- ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.ને કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરતાં જોવામાં આવ્યાં હતાં. (કુરુએ કાફી-ભા.૬-પાન.૪૪૯-હદીસ-૩)
- મોહદીસ નૂર (રહ.) ફરમાવે છે કે પૂર્વજો તરફથી આપણને મળેલી માહિતી (અખબાર) અને પ્રસંગો એ હકીકતનો ઈશારો કરે છે અને દલીલ રજૂ કરે છે કે કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવા મકરૂહ નથી અને તેનાથી ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના શોક પ્રત્યે હૃદય આકર્ષિત થાય છે. અને તેથી જ શોક અને ગમના દિવસોમાં કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવાનો રિવાજ છે. (મુસ્તદરકુલ વસાઈલ-ભા.૩-પા.૩૨૮)
- મરહૂમ સૈયદ કાઝિમ યઝદી ફરમાવે છે કે એ અશક્ય નથી કે મોહર્રમ માસમાં શોક પ્રદર્શિત કરવા અને અઝાદારી વ્યક્ત કરવાના હેતુથી કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવા શ્રેષ્ઠ હોય.....વલ્લાહો આલમ. (સિયાહપોશી-વ-સોગે અઈમ્મા-પાન.૨૨૩)
- આયતુલ્લાહ સાફી ફરમાવે છે કે નિ:શંક પણે ઈમામ હુસૈન અ.સ. અને અન્ય અઈમ્માના શોકમાં કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવા શ્રેષ્ઠ છે. અલ્લાહની નિશાનીઓના આદર અને આલે મુહમ્મદ સ.અ.વ. ના શત્રુઓ પ્રત્યે પોતાની નફરત પ્રગટ કરવાની આ એક રીત છે.

અને આ રીતે કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવા તે આપણી વિચારશ્રેણીનું અંગ છે. આ કાળા વસ્ત્રો કરબલાના બનાવની યાદ તાજી કરવા અને અત્યાચારીઓના કાળા કરતૂતોને ઉઘાડા પાડવાની એક પદ્ધતિ છે. તેથી કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવા-ઘરો અને ઈમામવાડાઓમાં કાળા પડદા-કાળા પરચમ(ધજા) લગાડવા-મજલિસો અને મિમ્બર પર કાળું કાપડ લગાડવું - આ બધી બાબતોમાં કોઈ વાંધો નથી. પરંતુ આવું કરવું તે તો બહુ મૂલ્ય બોધપાઠ છે-ચિંતન અને લક્ષ્યાંકોને ઉચ્ચસ્તરે લઈ જવા માટેના અને (લોકોમાં) માનવતા અને મઝહબની સમજ પેદા કરવા માટેનું અગત્યનું કારણ છે. (પાસખ-બ-સુબ્હાને અઝાદારી-પાન.૧૦૫)

બાળકોની ડાયરી

વહાલા બાળકો,

આ પાનું તમારું રહેશે. તમે કોઈ ધાર્મિક વાર્તા, કાવ્ય પંક્તિ, ચિત્ર કે દુયકો વિગેરે મોકલશો.

જેથી તમારું પોતાનું આ પાનું ભર્યું ભર્યું રહે !

સાથે આપનું નામ, સરનામું, ઉંમર લખવાનું ભૂલતા નહીં !

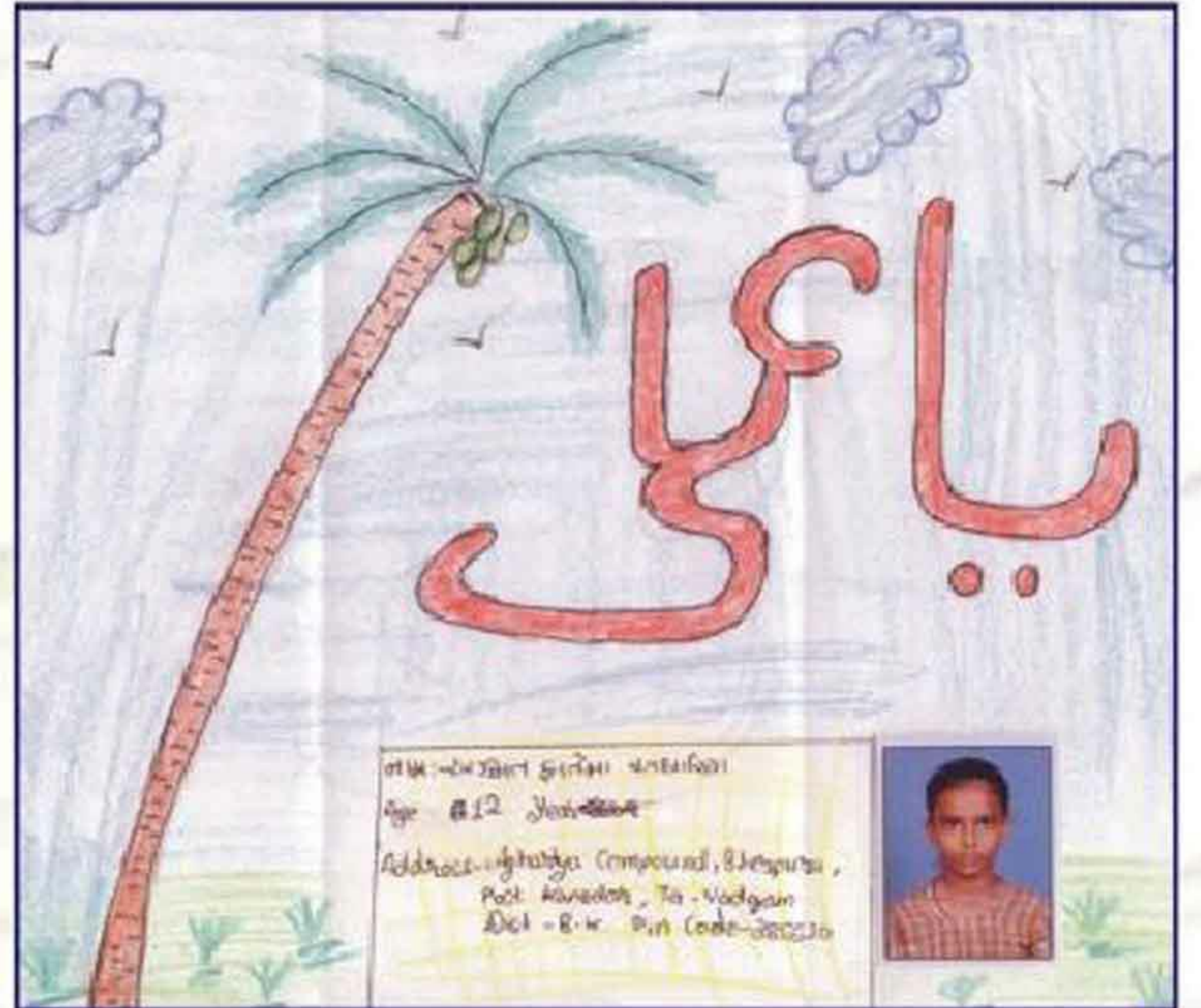
રવજાણી અલીઅસગર જેડ.,
જીવાબાવાનો ચોક, રાજુલા.

મહંમદરજા સજજાદ અલી માવાણી,
રાજુલા સીટી.

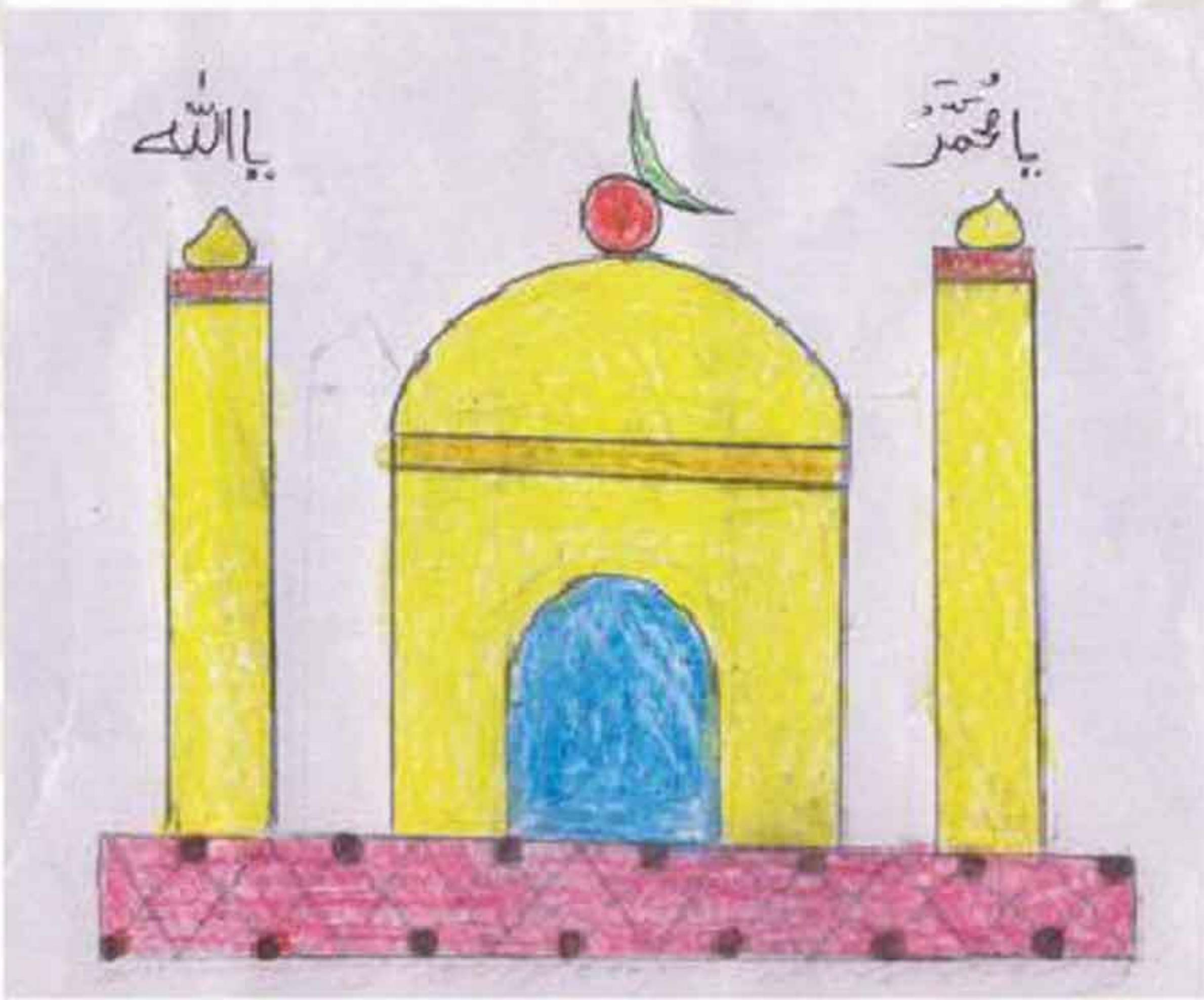

શબ્બીરઅલી મહેબુબઅલી ખદામી,
ખોજખાનાની સામે, પિન્સપેલેસ.

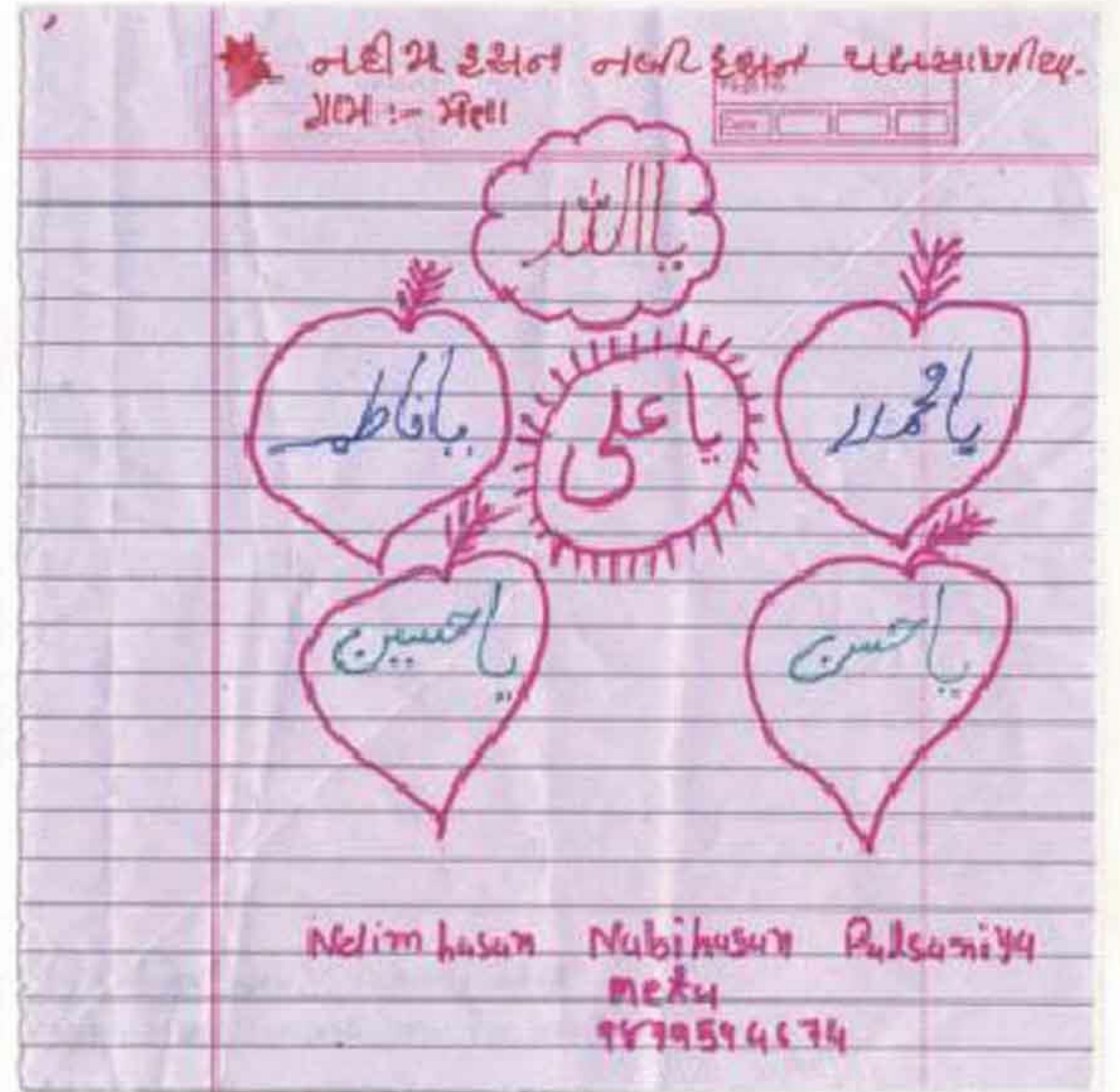

અઝમત ફાતેમા અધારિયા,
અધારિયા કમ્પાઉન્ડ, શેરપુરા, કાણોદર, વડગામ.

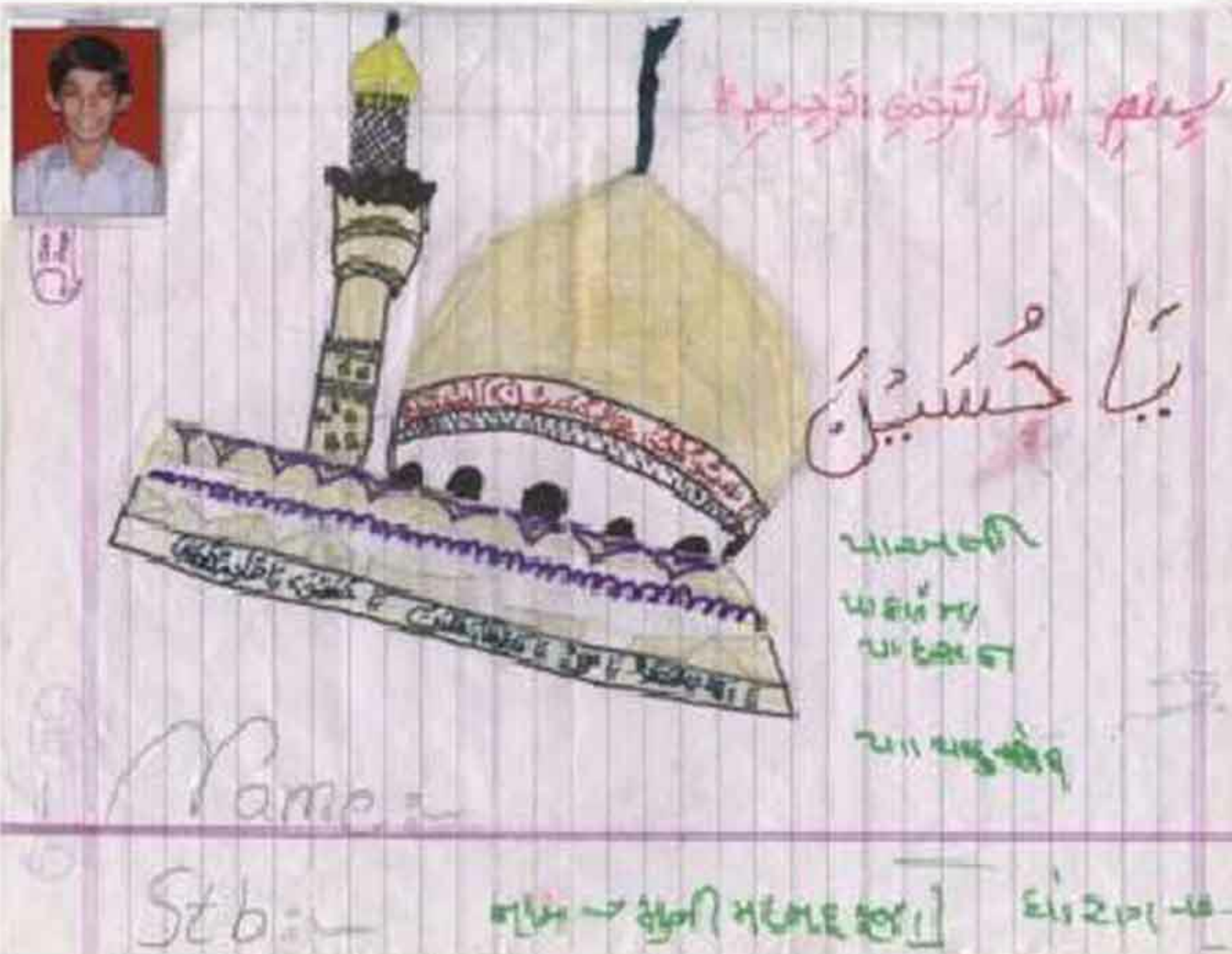

સુંદરાણી મહંમદકી નિસારઅલી,
જુવાબાવાનો ચોક,
મોચીજાતી વાડી પાસે, રાજુલા.

નદીમ હસન નબીહસન પલસાણીયા,
મેતા.

મુની મહંમદરજા

કમાણી ઓનઅલી માસુમભાઈ,
જુવાબાવા ચોક, રાજુલા.

માઅસૂમીન અ.સ.નું ચરિત્ર ઈમામ રિઝા અ.સ.ના ઘરે સૈયદુશ્શોહદાની મજલિસ

શાએરે-અહલેબૈત દાઅબલ ખઝાઈનું બયાન છે કે 'એક વખત આશૂરાના દિવસે હઝરત ઈમામ રિઝા અ.સ.ની સેવામાં હાજર થયો-તો જોયું કે ઈમામ અ.સ. પોતાના અનુયાયીઓ વચ્ચે ગમગીન ચહેરે બેઠેલાં છે. મને જોઈને આપે ફરમાવ્યું 'દાઅબલ ! આવો ! અમે તમારી જ પ્રતિક્ષા કરી રહ્યાં હતાં !' હું પાસે ગયો તો હઝરત અ.સ.એ રડમસ અવાજે પુછ્યું: દાઅબલ ! તમે જાણો છો, આજે કયો દિવસ છે ? આજે આશૂરાનો દિવસ છે. અમારા માટે આ શોક મનાવવાનો દિવસ છે. હું ઈચ્છું છું કે તમે મારા મઝલૂમ દાદા (ઈમામ હુસૈન અ.સ.)નો મરસિયો પઢો. અને રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ની ખુશનૂદી મેળવો.' પછી ઈમામ અ.સ. પોતાની જગ્યાએથી ઉભા થયા અને પરદો તાણી દઈને કુટુંબની પવિત્ર સજારીઓને પણ મજલિસમાં આવવા જણાવ્યું.

દાઅબલ કહે છે, મારૂ મન ભરાઈ આવ્યું. આંખોમાંથી આસું વહેવા લાગ્યાં અને મારા મોઢેથી સ્વયં એક મરસિયો નીકળવા લાગ્યો. જે સાંભળીને આલે મુહમ્મદ સ.અ.વ.માં રડારોળ થઈ ગઈ. અસ્હાબ પણ પોતાનું માથું અને છાતી પીટવા લાગ્યાં અને ઈમામ રિઝા અ.સ.ની બહેન માઅસૂમએ કુમ તો એટલાં બધાં રડ્યાં કે રડતાં રડતાં પટકાઈ ગયાં અને બેભાન થઈ ગયાં.

કરબલામાં ખાનદાને રિસાલત (હઝરત રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ના કુટુંબીજનો) ઉપર જે અત્યાચારો થયાં હતાં તેનું વર્ણન ઘણી વખત અઈમ્મએ તાહેરીનના સમયગાળામાં થતું રહેતું હતું. પરંતુ હઝરત ઈમામ રિઝા અ.સ.ને પોતાના જીવનમાં ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના નામના પ્રચાર પ્રસારની ઘણી તકો મળી હતી અને (તેમની) આ તબલીગ અને પ્રચારોના પરિણામે જ આજે જગતના ખૂણાં ખૂણાંમાં ઈમામ હુસૈન અ.સ.નું નામ લેવાય છે અને જ્યાં સુધી ઈમામ હુસૈન અ.સ.નું નામ બાકી રહેશે ત્યાં સુધી ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો ઝિક્ર પણ થતો રહેશે.

(ચૌદાહ સિતારે-ઈમામ રિઝા અ.સ.નું જીવન વૃત્તાંત)

یا حسنین علیہ السلام یا حسنین

અમારા પ્રશ્નો તમારા જવાબો

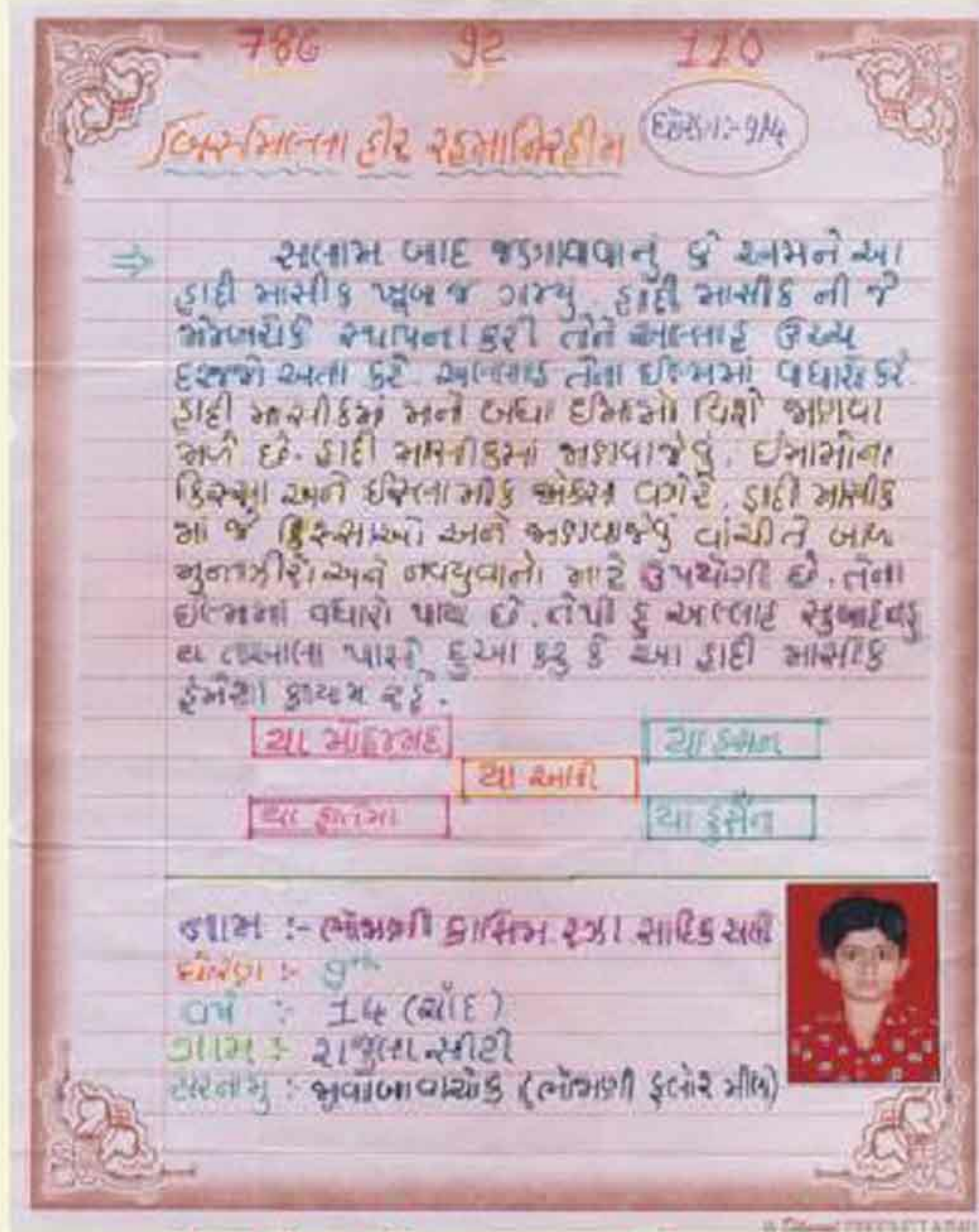
- પ્રશ્ન-૧ હઝરત ઇમામ હુસૈન અ.સ.ની શહાદત કઈ સન હિજરીમાં થઈ હતી ?
(અ) સન ૬૨ હિજરી (બ) સન ૬૧ હિજરી
(ક) સન ૫૮ હિજરી (ડ) સન ૬૦ હિજરી
- પ્રશ્ન-૨ અસ્લાબેફીલ મહોર્મની કઈ તારીખે અબાબીલ પક્ષીના શિકાર થયાં હતાં ?
(અ) પહેલી (બ) પાંચમી (ક) બીજી (ડ) ત્રીજી
- પ્રશ્ન-૩ કોણે મૃત્યુને મધથી પણ વધારે મધુર ગણાવ્યું છે ?
(અ) હઝરત અબ્બાસ અલમદાર અ.સ. (બ) હઝરત અલી અકબર અ.સ.
(ક) જનાબ કાસિમ અ.સ. (ડ) હઝરત ઇમામ હુસૈન અ.સ.
- પ્રશ્ન-૪ ઇમામ હુસૈન અ.સ.ને કયા મેદાનમાં શહીદ કરવામાં આવ્યાં હતાં ?
(અ) કરબલાનું મેદાન (બ) ગદીરનું મેદાન
(ક) અરફાતનું મેદાન (ડ) મિનાનું મેદાન
- પ્રશ્ન-૫ હઝરત અલી અ.સ.ની બહેનનું નામ શું હતું ?
(અ) ઉમ્મે રૂબાબ (બ) ઉમ્મે હાની (ક) ઉમ્મે દીનાર (ડ) ઉમ્મે સલમા
- પ્રશ્ન-૬ ઉમ્મતે મુહમ્મદી સ.અ.વ.ની અફઝલીયત (શ્રેષ્ઠતા) ના કારણો પૈકી નીચેનું કયું કારણ છે ?
(અ) તરબીહ (બ) આશૂરા (ક) બકર ઈદ (ડ) તિલાવતે કુરઆન
- પ્રશ્ન-૭ દઅબલ ખિઝાઈએ કયા ઇમામના ઘરે દર્દનાક મરસિયો પઢ્યો હતો ?
(અ) ઇમામ રિઝા અ.સ. (બ) ઇમામ સાદિક અ.સ.
(ક) ઇમામ સજ્જાદ અ.સ. (ડ) ઇમામ અલી અ.સ.
- પ્રશ્ન-૮ જનાબ અબ્બાસ અ.સ.નો કોઈ લકબ જણાવો.
(અ) અબુલ ફઝલ (બ) સકકાએ હરમ
(ક) શૌરૈ ખુદા (ડ) સૈયદુશશોહદા
- પ્રશ્ન-૯ કયા હિન્દુસ્તાની વંદનીય વ્યક્તિએ ઇમામ હુસૈન અ.સ.ના જીવનપ્રસંગમાંથી બોધ ગ્રહણ કરીને હિન્દુસ્તાનને સ્વતંત્રતાનો માર્ગ ચીંધ્યો હતો.
(અ) મોહંમદ અલી જિનાહ (બ) ભગત સિંહ (ક) ગાંધીજી (ડ) ગુરુનાનક
- પ્રશ્ન-૧૦ ઇમામ હુસૈન અ.સ.ના હાથ (બાહુઓ)ને કોણે કાપી લીધા હતાં ?
(અ) શિમ્ર મલકીન (બ) જમ્માલ લઈન (ક) ખૂલી (ડ) ચઝીદ મલકીન

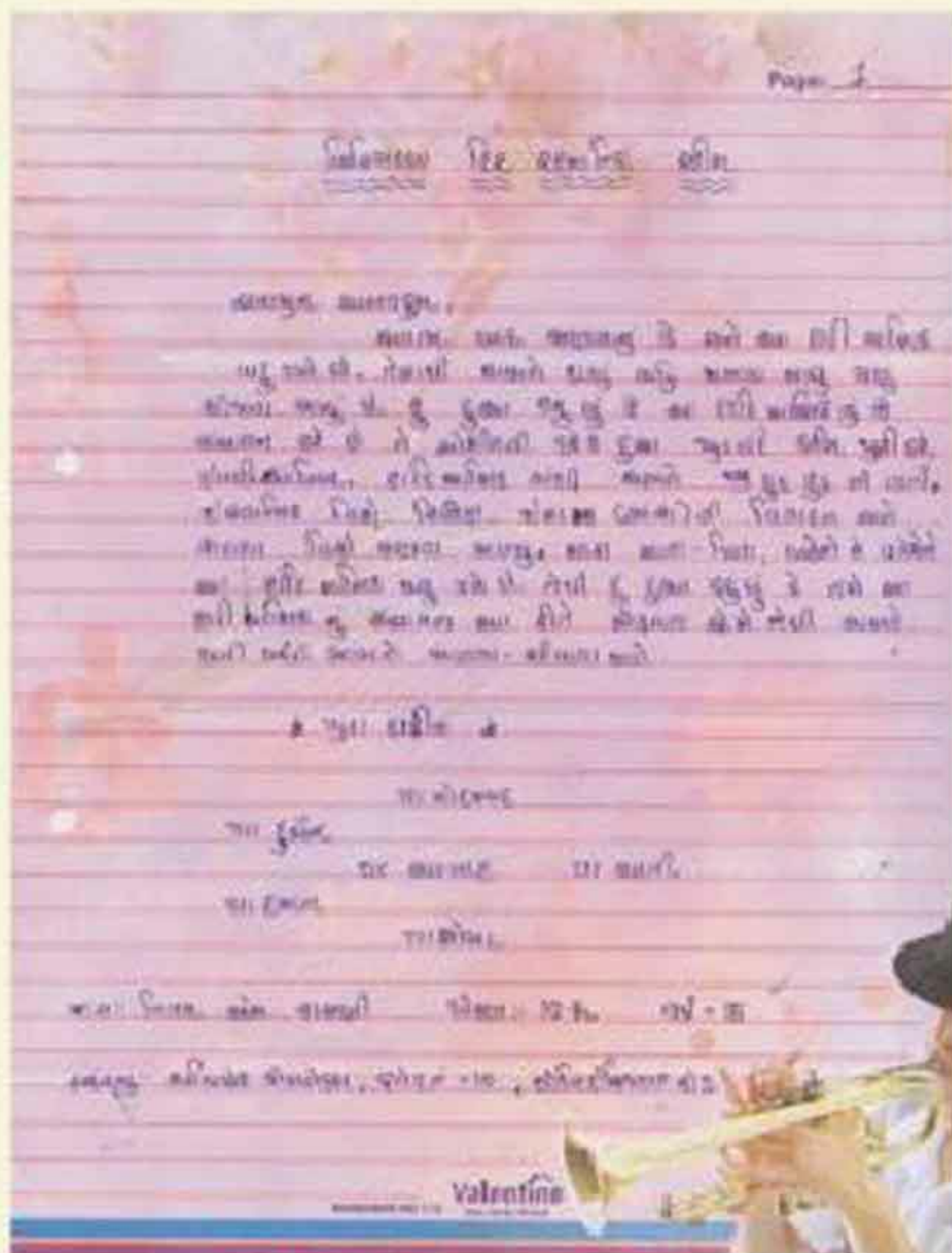

पत्रावली

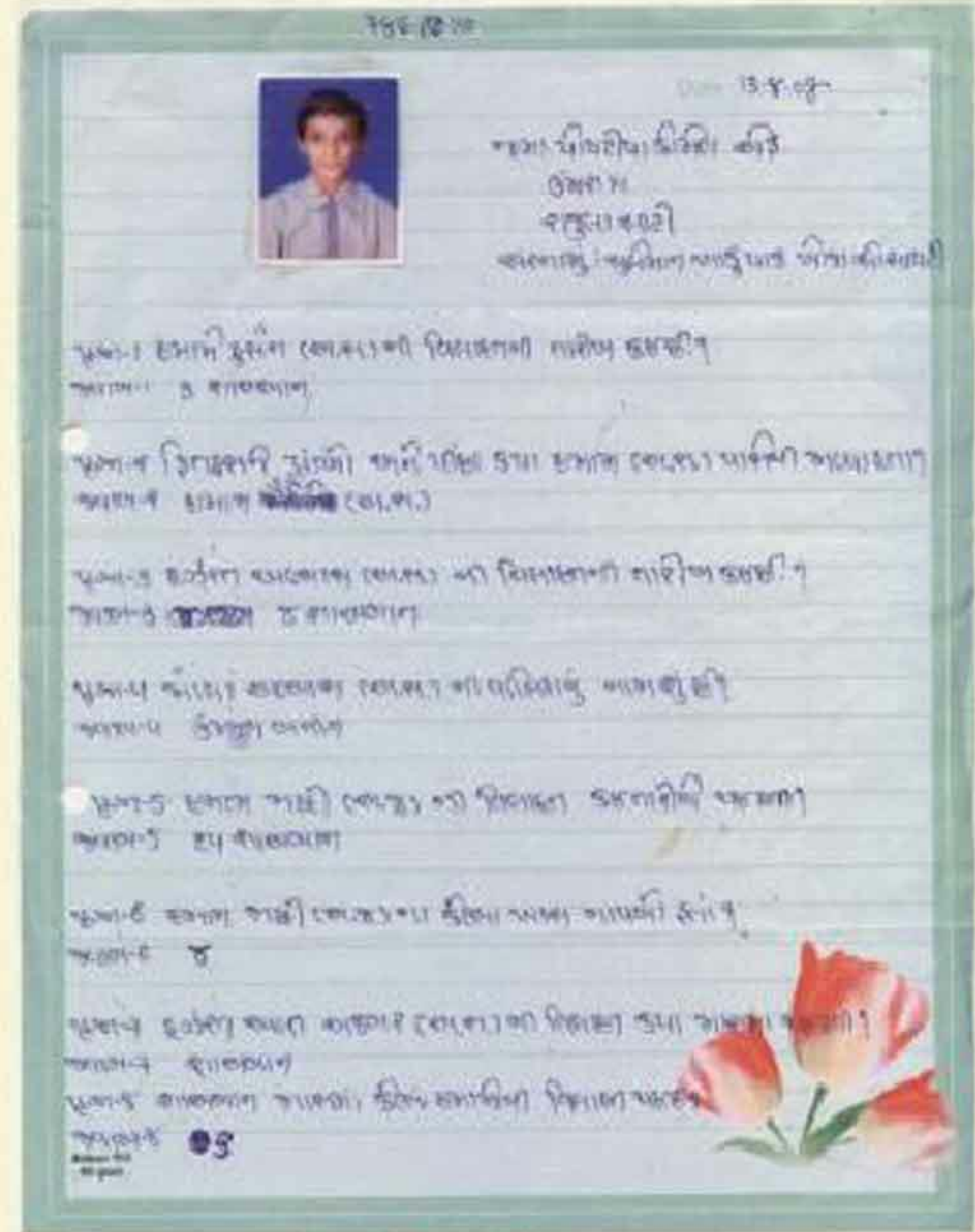
સાથે આપનું નામ, સરનામું, ઉંમર લખવાનું ભૂલતા નહીં !

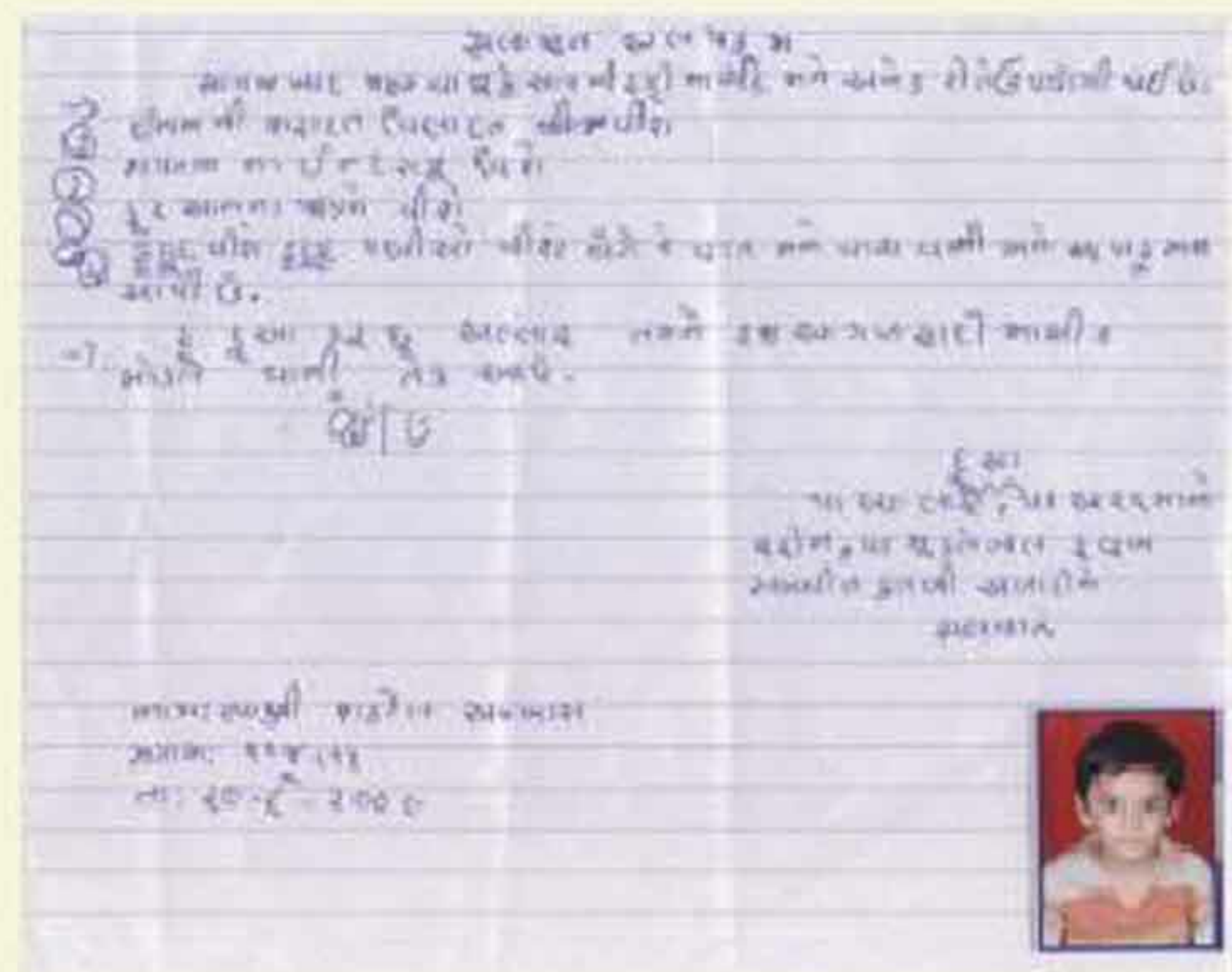
ભોજાણી કાશિમ રઝા સાદિકઅલી,
જીવાબાવા ચોક, રાજુલા.

નિલમ એમ. રાજાણી,
૧૦-અભિષેક કોમ્પ્લેક્સ, ચોગિ હોસ્પિટલ રોડ.

પોપટીયા કોમેલ એફ.,
સુલેમાનખાકુ પાર્ક, ખોજા સોસાયટી, રાજુલા.

રવાણી શક્તિ અબ્બાસ
રાજુલા.

સાચા જવાબો

વહાલા બાળકો !

ગયા અંકના પ્રશ્નોના સાચા જવાબો આ પ્રમાણે છે. તમે તમારા જવાબો આનાથી મેળવી લો.

પ્રશ્ન-૧ આપણી સૌથી વધારે ઈદો કયા માસમાં આવે છે ?

(ડ) ઝિલહજ

પ્રશ્ન-૨ ઈમામ અલી અ.સ.એ જગતની પીવા લાયક સર્વશ્રેષ્ઠ વસ્તુ કઈ જણાવી છે ?

(બ) દાડમનું શરબત

પ્રશ્ન-૩ કઈ વ્યક્તિ કોઈને કાંઈ આપતી વખતે તેને અપમાનિત નથી કરતો ?

(ડ) બધાં જ ખોટાં

પ્રશ્ન-૪ ઈમામ અલી અ.સ.ની વિલાયતની જાહેરાત કયા મેદાનમાં કરવામાં આવી હતી.

(બ) ગદીરનું મેદાન

પ્રશ્ન-૫ જનાબ ફાતેમા ઝેહરા સલા.ની મહેરમાં કેટલી રકમ આપવામાં આવી હતી ?

(ડ) ૫૦૦ દિરહમ

પ્રશ્ન-૬ જનાબ રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ના માતાના પિતા કોણ હતાં ?

(અ) વહબ

પ્રશ્ન-૭ જે ઘટનામાં મદીનામાં કત્લે આમ અને ખુનામરકી થઈ હતી તેને શું કહેવામાં આવે છે ?

(અ) વાકએ હુર્ (હુર્ની ઘટના)

પ્રશ્ન-૮ ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ અરફાના દિવસે કઈ દુઆ તિલાવત ફરમાવી હતી ?

(બ) દુઆએ અરફા

પ્રશ્ન-૯ જંગે ખન્દકમાં ખન્દક (ખાઈ) ખોદવાની સલાહ કોણે આપી હતી ?

(અ) જનાબ સલમાને મુહમ્મદી

"હાદી" માસિકના મેમ્બર બનવા માટે સંપર્ક કરો :

અમદાવાદ	:	(૧) શાબીરભાઈ નુરાની ફોન : ૯૩૭૬૧ ૬૮૩૦૬ (૨) મોલાના ઝફરુલ હસન ફોન : ૯૩૨૭૫ ૩૬૬૩૮ (૩) ઝાકીરભાઈ મોમીન ફોન : ૯૩૨૭૦ ૪૧૩૧૪
ભાવનગર	:	મુસ્તાકભાઈ વિરાણી ફોન : ૯૮૨૪૫ ૩૮૧૧૪
મહુવા	:	(૧) અબ્બાસભાઈ મિઠાણી એગ્ઝ માર્ટ ફોન : ૯૮૨૪૪ ૯૬૯૪૨ (૨) ભંભેરા મોહમ્મદ હુસૈન જાફરઅલી ફોન : ૯૪૨૮૧૨૩૨૩૩
કાણોદર	:	નોશાદભાઈ, જાફરી ચેનલ ફોન : ૯૯૯૮૭ ૭૩૬૧૧
ભરૂચ	:	જાવેદભાઈ ડોસાણી
સેલવાસા	:	ગુલામ અબ્બાસભાઈ દેવજાણી ફોન : ૯૮૨૫૯ ૯૯૯૭૮
ધોળકા	:	(૧) કમરઅલીભાઈ મોમીન (૨) મોલાના આલીમઅલી
ડેડીયાપાડા	:	રિઝવાનહુસૈન અમીરઅલી રાજાણી ફોન : ૯૪૨૭૧ ૭૫૨૩૧
તળાજા	:	મોહસીન અલી જી.ભૂરાણી ફોન : ૯૯૧૩૬૦૭૧૧૦
રાજૂલા	:	મોલાના હસન મહદી ફોન : ૯૯૦૪૧૪૬૧૧૦
સીહોર	:	મોલાના દિલબર હુસૈન ફોન : ૯૯૦૯૪૭૧૪૭૨
મુંબઈ	:	અલઈમાન બુક સેન્ટર (પાલાગલી) ફોન : ૯૮૧૯૦૧૦૨૨૮

દુરીંગ એજન્ટ : શાબીરઅલી હસનઅલી પ્રમાણી ફોન : ૯૪૨૬૪ ૬૧૪૯૨

નોંધ : સભ્ય તથા એજન્ટ મિત્રોને નમ્ર અરજ છે કે નવા વર્ષનું લવાજમ મોકલી આપવા વિનંતી.

HADI MASIK

: Publishers :

Hauza-e-Ilmiyah Imam Khomai (R.A.)

Goldenpark, Vatva, Ahmedabad. (Guj.) INDIA - 382440.
Ph. : 079 - 25892786, +91-94266 78614, +91-94266 78612

E-mail : hadimasik@yahoo.com

Printed by : PRINTWELL PRINTERS, Ahmedabad. (M) 9898001474

